

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
PROTECȚIA MEDIULUI

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI CLUJ

Nr. 2661 / 07.02.2024

Se aproba,
Director executiv
Grigore CRĂCIUN

RAPORT PRIVIND STAREA MEDIULUI ÎN JUDEȚUL CLUJ DECEMBRIE 2023

CUPRINS

1. Calitatea aerului	3
1.1. Rețeaua manuală de monitorizare	3
1.2. Rețeaua automată de monitorizare	4
1.3. Evoluția calității aerului	14
2. Precipitații	16
3. Radioactivitatea mediului	17
3.1. Doza gamma	17
3.2. Aerosoli atmosferici	18
3.3. Depuneri atmosferice totale și precipitații	23
3.4. Radioactivitatea apelor	24
3.5 Radioactivitatea solului	25
3.6. Radioactivitatea vegetatiei	26
4. Nivelul de zgomot	26
5. Poluări accidentale	29
6. Surse de poluare	29

1. CALITATEA AERULUI

1.1. Rețeaua manuală de monitorizare

Calitatea aerului din județul Cluj este urmărită prin determinări momentane de scurtă durată (30 minute) a poluanților gazoși: amoniacul (NH_3), dioxidul de azot (NO_2) și dioxidul de sulf (SO_2) și determinări de pulberi sedimentabile.

În luna decembrie 2023 poluanții gazoși (NH_3 , NO_2 și SO_2) au fost monitorizați în județul Cluj în 4 puncte din localitățile: Turda, Câmpia-Turzii, Gherla și Huedin.

Indicatorul **pulberi sedimentabile** evidențiază cantitatea de pulberi (sedimentabile) care se depune în decursul a 30 de zile calendaristice pe o suprafață de 1 m^2 , acesta fiind un indicator caracteristic pentru evidențierea poluării cu particule grele aflate în suspensie care ulterior se depun pe sol.

Concentrația maxim admisă, conform STAS 12574/1987 „*Aer din zonele protejate. Condiții de calitate*” este CMA = $17 \text{ g/m}^2/\text{lună}$, determinarea lor realizându-se folosind metoda gravimetrică, conform STAS 10195/1975. Astfel, APM Cluj monitorizează pulberile sedimentabile din județul Cluj în urmatoarele localități: Cluj-Napoca, Turda, Câmpia Turzii, Dej, Gherla, Huedin și Aghireșu.

În figura 1.1.4 sunt prezentate rezultatele monitorizării pulberilor sedimentabili în luna decembrie 2023.

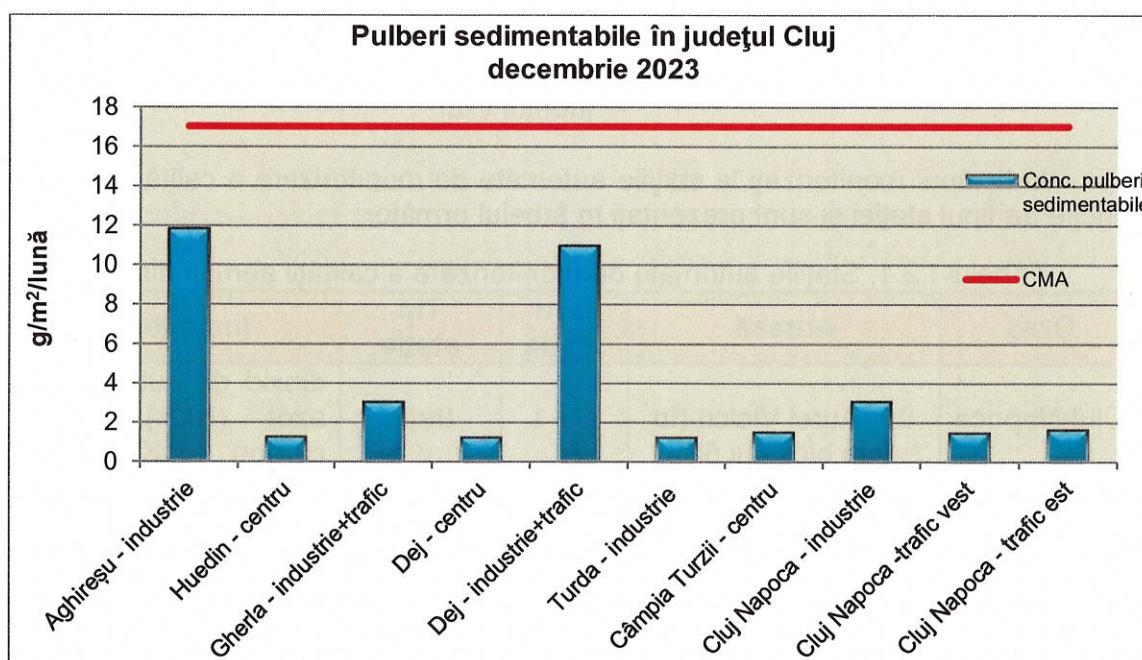

Figura 1.1.4. Evoluția concentrației de pulberi sedimentabili în județul Cluj, în luna decembrie 2023

Pentru luna decembrie 2023, nu s-a înregistrat nicio depășire a concentrației maxime admise (CMA) de $17\text{g}/\text{mp/lună}$ a pulberilor sedimentabili (probe lunare) din județul Cluj.

1.2. Rețeaua automată de monitorizare

În județul Cluj monitorizarea calității aerului se efectuează cu ajutorul celor 6 stații automate de monitorizare a calității aerului care fac parte din Rețeaua Națională Monitorizare a Calității Aerului.

Fig. nr. 1.2.1. Amplasarea stațiilor de monitorizare automată a calității aerului în județul Cluj

Indicatorii monitorizați la stațiile automate de monitorizare a calității aerului diferă în funcție de tipul stației și sunt prezențați în tabelul următor:

Tabelul 1.2.1. Stațiile automate de monitorizare a calității aerului din județul Cluj

Oraș	Adresă	Cod stație	Tip stație	Indicatori analizați
Cluj-Napoca	Str. Aurel Vlaicu (în fața blocului 5B, lângă OMV) cod poștal 400690	CJ-1	trafic	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), compuși organici volatili (COV) și pulberi în suspensie (PM_{10}), HAP benzo(a)piren.
Cluj-Napoca	Str. Constanța nr.6, cod poștal 400158	CJ-2	urban	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), compuși organici volatili (COV), pulberi în suspensie (PM_{10}), pulberi în suspensie ($\text{PM}_{2,5}$) și parametrii meteo (direcția și viteza vântului, presiune, temperatură, radiație solară, umiditate relativă, precipitații)

Oraș	Adresă	Cod stație	Tip stație	Indicatori analizați
Cluj-Napoca	Bdul. 1 Decembrie 1918, cod poștal 400699	CJ-3	suburban	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), ozon (O_3), și pulberi în suspensie (PM_{10})
Cluj-Napoca	Str. Dâmboviței, cod poștal 400584	CJ-4	industrial	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), pulberi în suspensie (PM_{10}) și parametrii meteo (direcția și viteza vântului, presiune, temperatură, radiația solară, precipitații)
Dej	Intersecția str. 21 Decembrie, colț cu str. Vasile Alecsandri (în fața imobilului cu nr.2)	CJ-5	urban	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), compusi organici volatili (COV) și pulberi în suspensie (PM_{10})
Jucu de Mijloc	Str. Bisericii nr. 24	CJ-6	Suburban	ozon (O_3) și parametrii meteo (direcția și viteza vântului, presiune, temperatură, radiația solară, precipitații)

- Stația automată de monitorizare a calității aerului de tip trafic evaluează influența traficului asupra calității aerului și are raza ariei de reprezentativitate de 10-100 m;
- Stația automată de monitorizare a calității aerului de tip urban evaluează influența așezărilor umane asupra calității aerului și are raza ariei de reprezentativitate de 1-5 km;
- Stația automată de monitorizare a calității aerului de tip suburban evaluează calitatea aerului și are raza ariei de reprezentativitate de 10-15 km;
- Stația automată de monitorizare a calității aerului de tip industrial evaluează influența activităților industriale asupra calității aerului și are raza ariei de reprezentativitate de 100 m-1 km.

1.2.1 Dioxidul de sulf SO_2

Dioxidul de sulf este un gaz incolor, amăru, neinflamabil, cu un miros pătrunzător care irită ochii și căile respiratorii. Poate să provină din surse naturale: erupțiile vulcanice, fitoplanctonul marin, fermentația bacteriană în zonele mlăștinoase, oxidarea gazului cu conținut de sulf rezultat din descompunerea biomasei și din surse antropice (datorate activităților umane): sistemele de încălzire a populației care nu utilizează gaz metan, centralele termoelectrice, procesele industriale (siderurgie, rafinărie, producerea acidului sulfuric), industria celulozei și hârtiei și în măsură mai mică, emisiile provenite de la motoarele diesel.

Efecte asupra sănătății populației:

În funcție de concentrație și perioada de expunere, dioxidul de sulf are diferite efecte asupra sănătății umane. Expunerea la o concentrație mare de dioxid de sulf, pe o perioadă scurtă de timp, poate provoca dificultăți respiratorii severe. Sunt afectate în special persoanele cu astm, copiii, vârstnicii și persoanele cu boli cronice ale căilor respiratorii.

Expunerea la o concentrație redusă de dioxid de sulf, pe termen lung poate avea ca efect infectii ale tractului respirator. Dioxidul de sulf poate potența efectele periculoase ale ozonului.

Efecte asupra plantelor:

Dioxidul de sulf afectează vizibil multe specii de plante, efectul negativ asupra structurii și țesuturilor acestora fiind sesizabil cu ochiul liber. Unele dintre cele mai sensibile plante sunt: pinul, legumele, ghindele roșii și negre, frasinul alb, lucerna, murele.

Efectele asupra mediului:

În atmosferă, contribuie la acidificarea precipitațiilor, cu efecte toxice asupra vegetației și solului. Creșterea concentrației de dioxid de sulf accelerează coroziunea metalelor, din cauza formării acizilor. Oxizii de sulf pot eroada: piatra, zidăria, suprafetele vopsite, fibrele, hârtia, pielea și componentele electrice.

Metoda de referință pentru măsurarea dioxidului de sulf este cea prevăzută în standardul SR EN 14212 „Calitatea aerului înconjurător. Metodă standardizată pentru măsurarea concentrației de dioxid de sulf prin fluorescență în ultraviolet”.

În luna decembrie 2023, concentrația de SO₂ a fost determinată la o singură stație automată de monitorizare a calității aerului din municipiul Cluj-Napoca.

Rezultatele monitorizării dioxidului de sulf în luna decembrie 2023 sunt prezentate în tabelul 1.2.1.1.

Tabelul 1.2.1.1. Rezultatele monitorizării concentrației de dioxidului de sulf
în aer, în județul Cluj

Nr. crt.	Stația de monitorizare	Valoarea medie lună, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Valoarea maximă a mediei orare, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Valoarea maximă a mediei zilnice, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	Stația de fond suburban CJ-3 – cartierul Grigorescu	9,92	15,56	9,92

Din cauza unor defecțiuni tehnice, la stațiile de monitorizare a calității aerului CJ-1, CJ-2, CJ-4 și CJ-5, în luna decembrie 2023 nu s-a monitorizat dioxidul de sulf.

Conform datelor prezentate în tabelul 1.2.1.1. valorile înregistrate la stațiile automate de monitorizare a calității aerului din județul Cluj sunt mult sub valorile limită.

Valorile medii orare înregistrate în luna decembrie sunt mai mici decât valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane care este de 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ și decât pragul de alertă pentru SO₂ care este de 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, conform Legii 104/2011 privind calitatea mediului înconjurător.

În figura următoare este prezentată evoluția mediilor zilnice de SO₂ înregistrate în luna decembrie 2023 la stațiile de monitorizare a calității aerului din municipiul Cluj-Napoca.

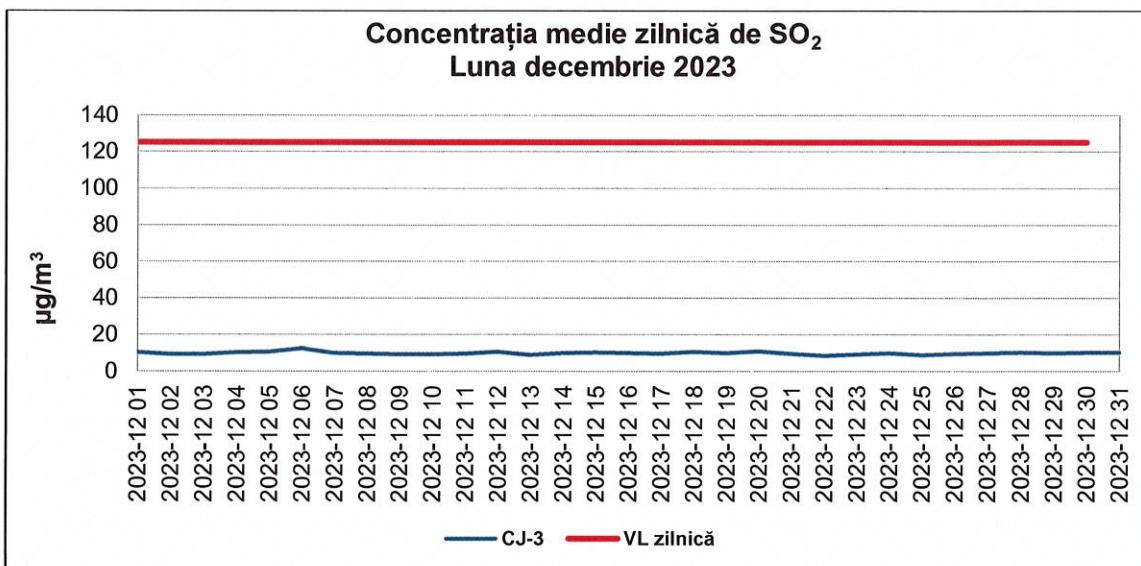

Figura 1.2.1.1. Evoluția concentrației medii zilnice de SO₂ în județul Cluj, în luna decembrie 2023

Valorile medii zilnice înregistrate la stațiile automate de monitorizare a calității aerului din județul Cluj s-au situat mult sub valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane de 125 µg/m³, conform Legii 104/2011.

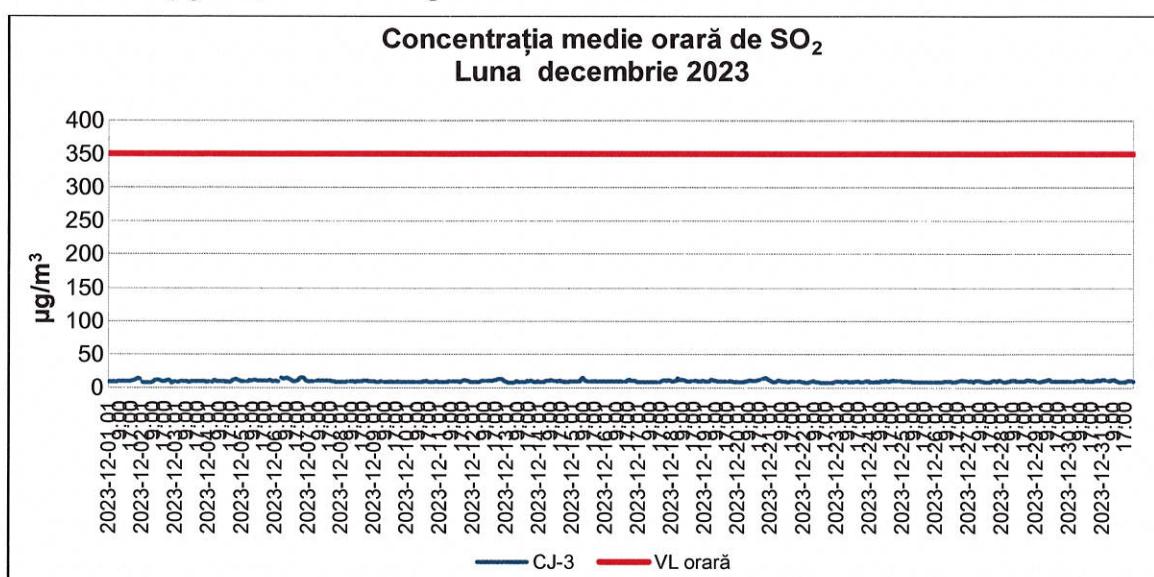

Figura 1.2.1.2. Evoluția concentrației medii orare de SO₂ în județul Cluj, în luna decembrie 2023

Valorile medii orare înregistrate la stațiile automate de monitorizare a calității aerului din județul Cluj s-au situat mult sub valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de 350 µg/m³, conform Legii 104/2011.

1.2.2. Oxizi de azot NOx (NO/NO₂)

Oxizii de azot sunt un grup de gaze foarte reactive, care conțin azot și oxigen în cantități variabile. Monoxidul de azot (NO) este un gaz incolor și inodor, iar dioxidul de azot (NO₂) este un gaz de culoare brun-roșcat cu un miros puternic, încărcat. Dioxidul de azot în combinație cu particule din aer poate forma un strat brun-roșcat. În prezența luminii solare, oxizii de azot pot reacționa și cu hidrocarburile formând oxidanți fotochimici.

Oxizii de azot sunt responsabili pentru ploile acide care afectează atât suprafața terestră cât și ecosistemul acvatic. Oxizii de azot se formează în procesul de combustie atunci când combustibili sunt arși la temperaturi înalte, dar cel mai adesea ei sunt rezultatul traficului rutier, activităților industriale, producerei energiei electrice. Oxizii de azot sunt responsabili pentru formarea smogului, a ploilor acide, deteriorarea calității apei, efectului de seră, reducerea vizibilității în zonele urbane.

Efectele oxizilor de azot asupra sănătății populației:

Dioxidul de azot este cunoscut ca fiind un gaz foarte toxic atât pentru oameni cât și pentru animale (gradul de toxicitate al dioxidului de azot este de 4 ori mai mare decât cel al monoxidului de azot). Expunerea la concentrații ridicate poate fi fatală, iar la concentrații reduse afectează țesutul pulmonar. Populația expusă la acest tip de poluanți poate avea dificultăți respiratorii, iritații ale căilor respiratorii, disfuncții ale plămânilor. Expunerea pe termen lung la o concentrație redusă poate distruge țesuturile pulmonare ducând la emfizem pulmonar. Persoanele cele mai afectate de expunerea la acest poluant sunt copiii.

Efectele oxizilor de azot asupra plantelor și animalelor:

Expunerea la acest poluant produce vătămarea serioasă a vegetației prin albirea sau moartea țesuturilor plantelor și reducerea ritmului de creștere a acestora. Expunerea la oxizii de azot poate provoca boli pulmonare animalelor, care seamănă cu emfizemul pulmonal, iar expunerea la dioxidul de azot poate reduce imunitatea animalelor provocând boli precum pneumonia și gripe.

Metoda de referință pentru măsurarea dioxidului de azot și a oxizilor de azot este cea prevăzută în standardul SR EN 14211 „*Calitatea aerului înconjurător, Metodă standardizată pentru măsurarea concentrației de dioxid de azot și monoxid de azot prin chemiluminescență*”.

La nicio stație de monitorizare a calității aerului (CJ-1, CJ-2, CJ-3, CJ-4 și CJ-5), în luna decembrie 2023 nu s-a monitorizat dioxidul de azot, din cauza unor defecțiuni tehnice.

1.2.3. Ozon O₃

Ozonul este un gaz foarte oxidant, foarte reactiv, cu miros încăios. Se concentrează în stratosferă și asigură protecția împotriva radiației UV dăunătoare vietii. Ozonul prezent la nivelul solului se comportă ca o componentă a "smogului fotochimic". Se formează prin intermediul unei reacții care implică în particular oxizi de azot și compuși organici volatili.

Efecte asupra sănătății umane:

Concentrația de ozon la nivelul solului provoacă iritarea traiectului respirator și iritarea ochilor. Concentrații mari de ozon pot provoca reducerea funcției respiratorii.

Efecte asupra mediului:

Ozonul este responsabil de daunele produse vegetației prin atrofierea unor specii de arbori din zonele urbane.

Metoda de referință pentru măsurarea ozonului este cea prevăzută în standardul SR EN 14625 „*Calitatea aerului înconjurător. Metodă standardizată pentru măsurarea concentrației de ozon prin fotometrie în ultraviolet*”.

Rezultatele monitorizării concentrației de ozon din aer, în luna decembrie 2023 sunt prezentate în tabelul 1.2.3.1:

Tabelul 1.2.3.1. Rezultatele monitorizării concentrației de ozon în aer, în județul Cluj

Nr. crt.	Stația de monitorizare	Valoarea maximă zilnică a mediei mobile pe 8 ore, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Valoarea minimă a mediei orare, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Valoarea maximă a mediei orare, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	Stația de fond suburban CJ-6 – localitatea Jucu	67,73	3,04	70,37

La stațiile de monitorizare a calității aerului CJ-2, CJ-3 și CJ-5, în luna decembrie 2023 nu s-a monitorizat ozonul, datorită unor defecțiuni tehnice.

Conform datelor prezentate în tabelul 1.2.3.1., valorile mediilor orare înregistrate la stația de monitorizare din localitatea Jucu de Mijloc sunt mai mici decât pragul de informare $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$ și pragul de alertă $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Evoluția maximelor zilnice ale mediilor mobile pe 8 ore de O_3 înregistrate în luna decembrie 2023 la stațiile de monitorizare din județul Cluj este prezentată în figura 1.2.3.1.

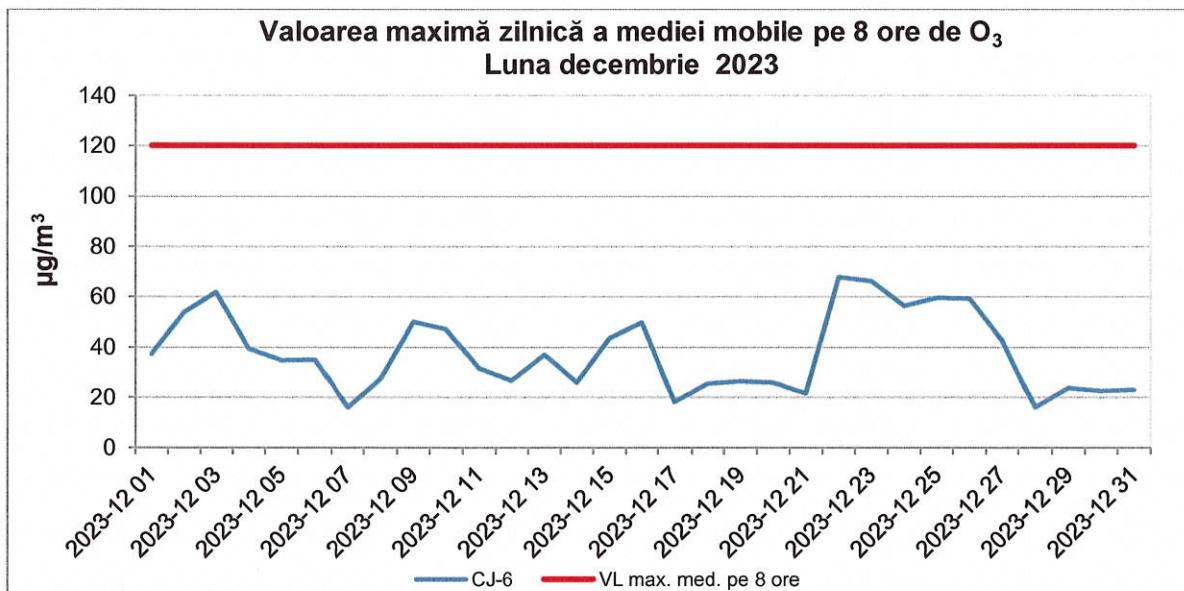

Figura 1.2.3.1. Evoluția maximelor zilnice ale mediilor mobile pe 8 ore de O_3 , în județul Cluj, în luna decembrie 2023

Conform datelor prezentate în graficul 1.2.3.1., în luna decembrie 2023 pentru ozon nu s-a înregistrat nicio depășire a valorii maxime a mediei mobile pe 8 ore pentru protecția sănătății umane de $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$, conform Legii 104/2011.

1.2.4. Monoxid de carbon CO

La temperatura mediului ambiental, monoxidul de carbon este un gaz incolor, inodor, insipid de origine atât naturală cât și antropică. Monoxidul de carbon se formează în principal prin arderea incompletă a combustibililor fosili. Monoxidul de carbon produs din surse naturale este foarte repede dispersat pe o suprafață întinsă, nepunând în pericol sănătatea umană.

Efecte asupra sănătății umane:

Este un gaz toxic, în concentrații mari fiind letal (la concentrații de aproximativ $100 \text{ mg}/\text{m}^3$) prin reducerea capacitatii de transport a oxigenului în sânge, cu consecințe asupra sistemului respirator și a sistemului cardiovascular. La concentrații relativ scăzute afectează sistemul nervos central, slăbește pulsul inimii, micșorând astfel volumul de sânge distribuit în organism, reduce acuitatea vizuală și capacitatea fizică expunerea pe o

perioadă scurtă poate cauza obosale acută, poate cauza dificultăți respiratorii și dureri în piept persoanelor cu boli cardiovasculare, determină iritabilitate, migrene, respirație rapidă, lipsă de coordonare, greață, amețală, confuzie, reduce capacitatea de concentrare. Segmentul de populație cel mai afectat de expunerea la monoxid de carbon îl reprezintă: copiii, vârstnicii, persoanele cu boli respiratorii și cardiovasculare, persoanele anemice, fumătorii.

La concentrațiile monitorizate în mod obișnuit în atmosferă, monoxidul de carbon (CO) nu are efecte asupra plantelor, animalelor sau mediului.

Metoda de referință pentru măsurarea monoxidului de carbon este cea prevăzută în standardul SR EN 14626 „Calitatea aerului înconjurător, Metodă standardizată pentru măsurarea concentrației de monoxid de carbon prin spectroscopie în infraroșu nedispersiv”.

În luna decembrie 2023, din motive tehnice, nu s-a monitorizat concentrația de monoxid de carbon din aerul înconjurător.

1.2.5. Pulberile în suspensie PM₁₀ și PM_{2,5}

Pulberile în suspensie reprezintă un amestec complex de particule foarte mici și picături de lichid. Acestea ajung în atmosferă din surse naturale: eruptii vulcanice, eroziunea rocilor, furtuni de nisip și dispersia polenului precum și din surse antropice: activitatea industrială, sistemul de încălzire a populației, centralele termoelectrice, traficul rutier.

Metoda de referință pentru prelevarea și măsurarea concentrației de PM₁₀ este cea prevăzută în standardul SR EN 12341 „Calitatea aerului, Metodă standardizată de măsurare gravimetrică pentru determinarea fracției masice de PM₁₀ sau PM_{2,5} a particulelor în suspensie”.

Dimensiunea particulelor este direct legată de potențialul de a cauza efecte.

Pulberile în suspensie PM₁₀ - reprezintă particulele care au diametrul aerodinamic mai mic de 10 µm. Datele privind monitorizarea pulberilor în suspensie fracția PM₁₀, prin metoda de referință gravimetrică, cât și prin metoda automată din județul Cluj în luna decembrie 2023 sunt prezentate în tabelul 1.2.5.1:

Tabelul 1.2.5.1. Rezultatele monitorizării concentrației de pulberi în suspensie, fracția PM₁₀ în județul Cluj, în luna decembrie 2023

Nr. crt.	Stația de monitorizare	Metoda de măsurare	Valoarea medie lunară, µg/m ³	Valoarea maximă a mediei zilnice, µg/m ³
1	Stația de fond urban CJ-2 – L.T. Nicolae Bălcescu	gravimetrie	-	-
		automată	27,78	54,97
2	Stația de fond suburban CJ-3 – cartierul Grigorescu	automată	34,55	70,48
3	Stația de fond urban CJ-5 – Stația de fond urban Intersecția str. 21 Decembrie, Dej.	automată	44,91	99,56

Datele prezentate în tabel arată că în luna decembrie 2023, pentru pulberile în suspensie, fractia PM₁₀, s-au înregistrat un total de 19 depășiri a valorii limită zilnice de 50 µg/m³, după cum urmează:

- a) La stația de monitorizare a calității aerului CJ-2, la determinările efectuate prin metoda automată, în data de 31.12.2023 a fost înregistrată o depășire de 54,97 µg/m³.
- b) La stația de monitorizare a calității aerului CJ-3, la determinările efectuate prin metoda automată, s-au înregistrat 5 depășiri: în data de 06.12.2023 – 57,33 µg/m³; în data de 18.12.2023 – 61,25 µg/m³; în data de 29,30 și 30.12.2023 de 51,38 µg/m³, 61,42, respectiv de 70,48 µg/m³.
- c) La stația de monitorizare a calității aerului CJ-5, la determinările efectuate prin metoda automată, s-au înregistrat 13 depășiri: în data de 5,6 și 7.12.2023 de 54,25 µg/m³, 99,56 µg/m³, respectiv 60,19 µg/m³; în data de 12.12.2023 de 51,67 µg/m³; în data de 17,18,20 și 21.12.2023 de 71,37 µg/m³, 53,40 µg/m³, 63,56 µg/m³ și 55,84 µg/m³, iar în data de 26,27,28,29 și 31 s-au înregistrat depășiri de 67,44 µg/m³, 60,26 µg/m³, 67,03 µg/m³, 57,99 µg/m³ și 67,00 µg/m³.

Evoluția concentrațiilor medii zilnice de PM₁₀ înregistrate în luna decembrie 2023 la stațiile de monitorizare automată a calității aerului din județul Cluj este prezentată în Figura 1.2.5.1.

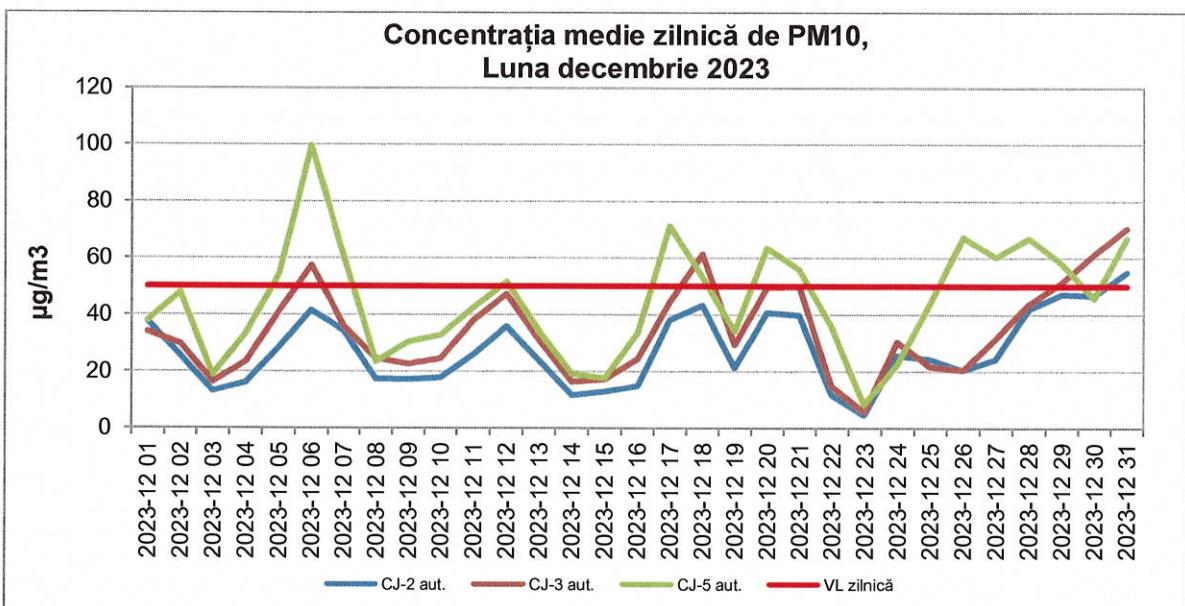

Figura 1.2.5.1. Evoluția concentrației medii zilnice de PM₁₀, în județul Cluj, în luna decembrie 2023

Sursele care contribuie la apariția particulelor în suspensie sunt: arderea incompletă a combustibililor în motoarele autovehiculelor, alte procese de combustie (arderi pentru încălzirea rezidențială, incinerarea deșeurilor, etc), procese industriale (prelucrarea metalelor) și sănătate, dar trebuie avute în vedere și fenomenele de transport a particulelor materiale la distanță, resuspensia particulelor după utilizarea materialelor antiderapante, gradul de curățenie al drumurilor și al autovehiculelor, precum și sursele naturale.

Datele privind monitorizarea pulberilor în suspensie fractia PM_{2,5}, măsurate atât prin metoda de referință gravimetrică, cât și prin metoda automată din județul Cluj în luna decembrie 2023 sunt prezentate în tabelul 1.2.5.2:

Tabelul 1.2.5.2. Rezultatele monitorizării concentrației de pulberi în suspensie, fracția PM_{2,5} în județul Cluj, în luna decembrie 2023

Nr. crt.	Stația de monitorizare	Metoda de măsurare	Valoarea medie lunară, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Valoarea maximă a mediei zilnice, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	Stația de fond urban CJ-2 – L.T. Nicolae Bălcescu	gravimetrie	-	-
		automată	25,23	53,49
2	Stația de fond suburban CJ-3 – cartierul Grigorescu	automată	26,63	62,45
3	Stația de fond urban CJ-5 – Intersecția str. 21 Decembrie, Dej	automată	35,69	69,06

Începând cu 1 februarie 2020, potrivit Legii 104/2011 valoarea limită pentru media anuală este de 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Evoluția mediilor zilnice de PM_{2,5} înregistrată în luna decembrie 2023 la stațiile de monitorizare din municipiul Cluj-Napoca este prezentată în figura 1.2.5.2:

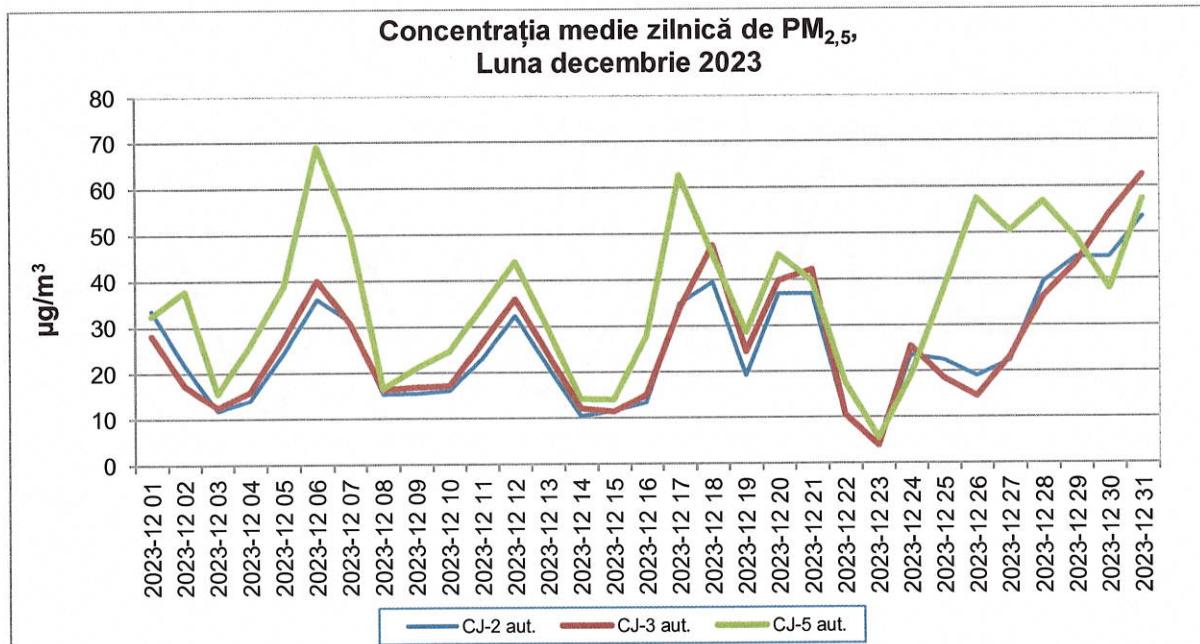

Figura 1.2.5.2. Evoluția concentrației medii zilnice de PM_{2,5}, în județul Cluj, în luna decembrie 2023

Din graficul prezentat se observă faptul că valoarea maximă a concentrației medii zilnice de PM_{2,5} a fost de 69,06 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ determinată prin metoda automată, înregistrată în data de 06.12.2023 la stația CJ-5 din Dej, iar valoarea minimă a mediei zilnice a fost de 3,81 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, determinată prin metoda automată, înregistrată în data de 23.12.2023 la stația CJ-2 din Cluj-Napoca.

La stația de monitorizare a calității aerului CJ-2, în luna decembrie 2023 nu s-au înregistrat valori prin metoda gravimetrică, din cauza unor defectiuni tehnice.

1.2.6. Metale grele As, Cd, Ni și Pb

Metalele grele (As, Cd, Ni și Pb) provin din combustia cărbunilor, carburanților, deșeurilor menajere, etc. precum și din anumite procese industriale. Metalele grele se acumulează în organism și provoacă efecte toxice de scurtă și/sau de lungă durată. În cazul expunerii la concentrații ridicate ele pot afecta sistemul nervos, funcțiile renale, hepatice și respiratorii.

Metoda de referință pentru măsurarea Pb, As, Cd și Ni este cea prevăzută în standardul SR EN 14902 „*Calitatea aerului înconjurător, Metodă standardizată pentru determinarea Pb, Cd, As, și Ni în fracția PM10 a particulelor în suspensie*”.

În luna decembrie 2023 s-au prelevat probe pentru determinarea metalelor de la stația CJ-2, probele fiind în curs de analiză.

1.2.7. Benzen C₆H₆

Benzenul este un compus aromatic foarte ușor, volatil și solubil în apă. 90% din cantitatea de benzen din aerul ambiental provine din traficul rutier. Restul de 10% provine din evaporarea combustibilului la stocarea și distribuția acestuia.

Efecte asupra sănătății

Benzenul este o substanță cancerigenă, încadrată în clasa A1 de toxicitate, care produce efecte dăunătoare asupra sistemului nervos central.

Metoda de referință pentru măsurarea benzenului este cea prevăzută în standardul SR EN 14662 “*Calitatea aerului înconjurător. Metodă standardizată pentru măsurarea concentrației de benzen, părțile 1, 2 și 3*”.

Stațiile automate de monitorizare a calității aerului dotate cu echipamente pentru monitorizarea benzenului sunt: CJ-1, CJ-2 și CJ-5.

În luna decembrie 2023, din motive tehnice, nu s-a putut realiza monitorizarea concentrației de benzen din aerul înconjurător.

1.3 Evoluția calității aerului

Conform Ordinului nr. 1095/2007 pentru aprobatia Normativului privind stabilirea indicilor de calitate a aerului în vederea facilitării informării publicului, Agenția pentru Protecția Mediului Cluj elaborează, zilnic, buletine pentru informarea publicului cu privire la calitatea aerului. Acestea sunt realizate în baza interpretării datelor furnizate de stațiile automate de monitorizare a calității aerului din județul Cluj.

Datele furnizate zilnic de stațiile de monitorizare a calității aerului sunt validate de către A.P.M. Cluj și sunt interpretate în baza prevederilor Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1095/2007, în vederea facilitării informării publicului. Astfel, se determină indicatori specifici de calitate a aerului, care reprezintă un sistem de codificare a concentrațiilor înregistrate pentru fiecare dintre următorii poluanți monitorizați: dioxid de sulf, dioxid de azot, ozon, monoxid de carbon și pulberi în suspensie.

Indicele general se stabilește pentru fiecare dintre stațiile automate din cadrul rețelei naționale de monitorizare a calității aerului, ca fiind cel mai mare dintre indicatorii specifici corespunzători poluanților monitorizați.

Indicatorii generali și indicatorii specifici sunt reprezentați prin numere cuprinse între 1 și 6, cărora le sunt asociate un cod de culori care caracterizează calitatea aerului în zona de reprezentativitate a stației de monitorizare a calității aerului, după cum urmează:

Începând cu data de 20 octombrie 2020, odată cu publicarea în Monitorul Oficial a **Ordinului nr. 1818 din 2 octombrie 2020**, codul colorilor asociate celor șase valori ale indicatorilor generali și indicatorilor specifici de calitate s-au modificat.

Noul cod este prezentat în Figura 1.3.1.

	1 – Bun
	2 – Acceptabil
	3 – Moderat
	4 – Rău
	5 – Foarte rău
	6 – Extrem de rău

Figura nr.1.3.1. Noul cod de culori asociat indicilor generali, începând cu 20 octombrie 2020

Zilnic, indicii generali pentru fiecare stație automată, reprezentați prin culori, sunt cuprinși într-un buletin informativ cu privire la calitatea aerului în județul Cluj.

Dacă indicii generali au valoarea 5 sau 6, în buletinul pentru informarea publicului se precizează și cauzele care au determinat aceste valori.

Pe baza indicilor generali zilnici ai fiecărei stații, se realizează lunar o informare asupra evoluției calității aerului, pentru fiecare stație din rețeaua locală de monitorizare.

Începând cu data de 20 octombrie 2020, evoluția indicelui general de calitate a aerului a fost stabilit pe baza a cel puțin un indicator conform Ordinului nr.1818/2020. Astfel, evoluția indicelui general de calitate a aerului pe luna decembrie 2023 este prezentată în figurile care urmează:

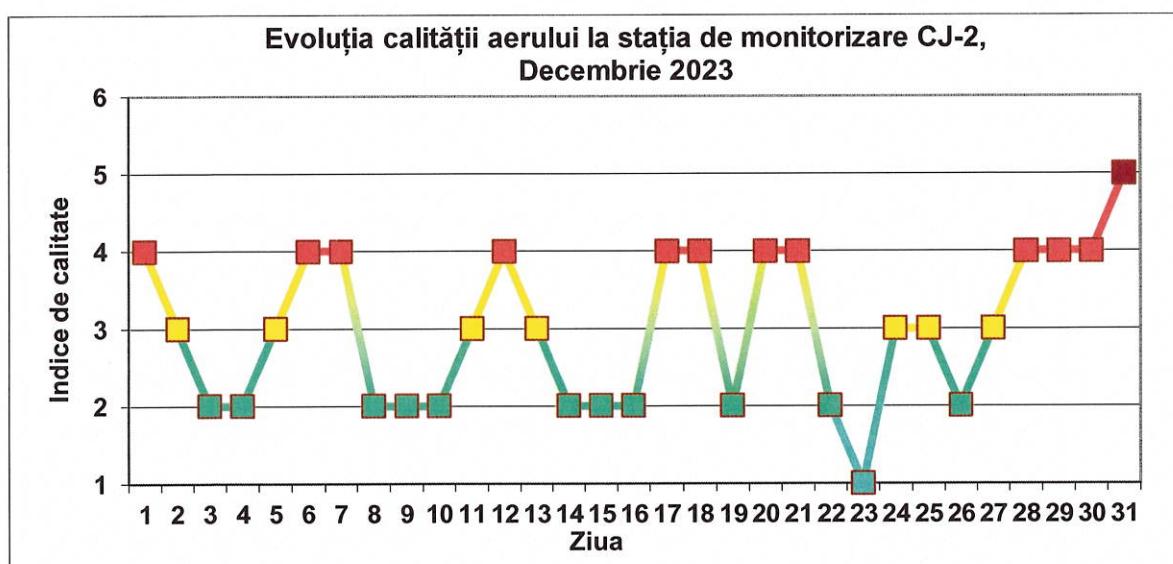

Figura nr. 1.3.2. Stația CJ-2 adresa: Str. Constanța, Cluj-Napoca

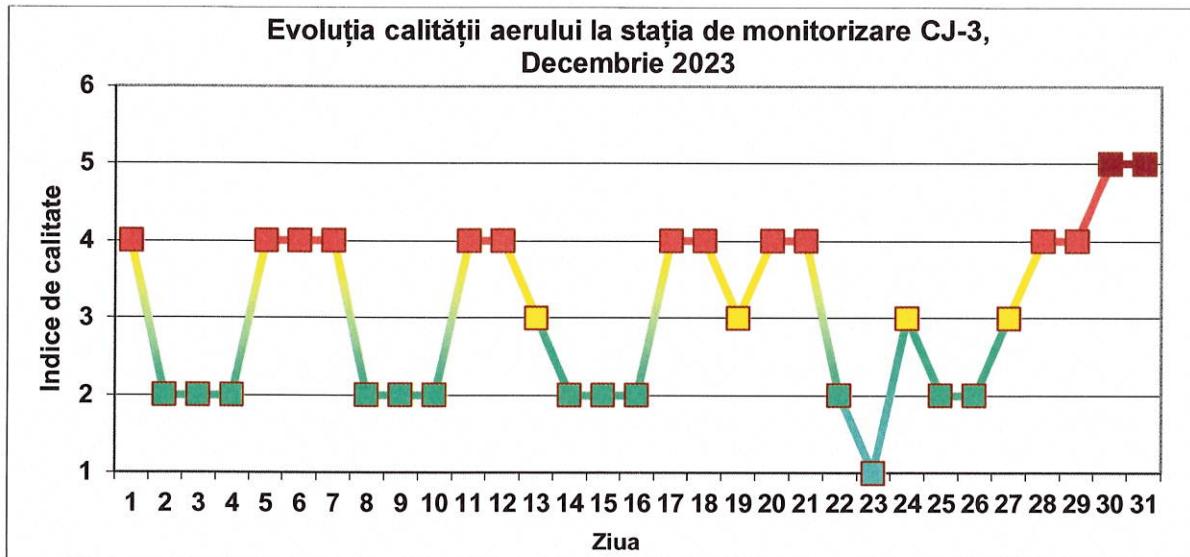

Figura nr. 1.3.3. Stația CJ-3 adresa: Str. 1 Decembrie 1918, Cluj-Napoca

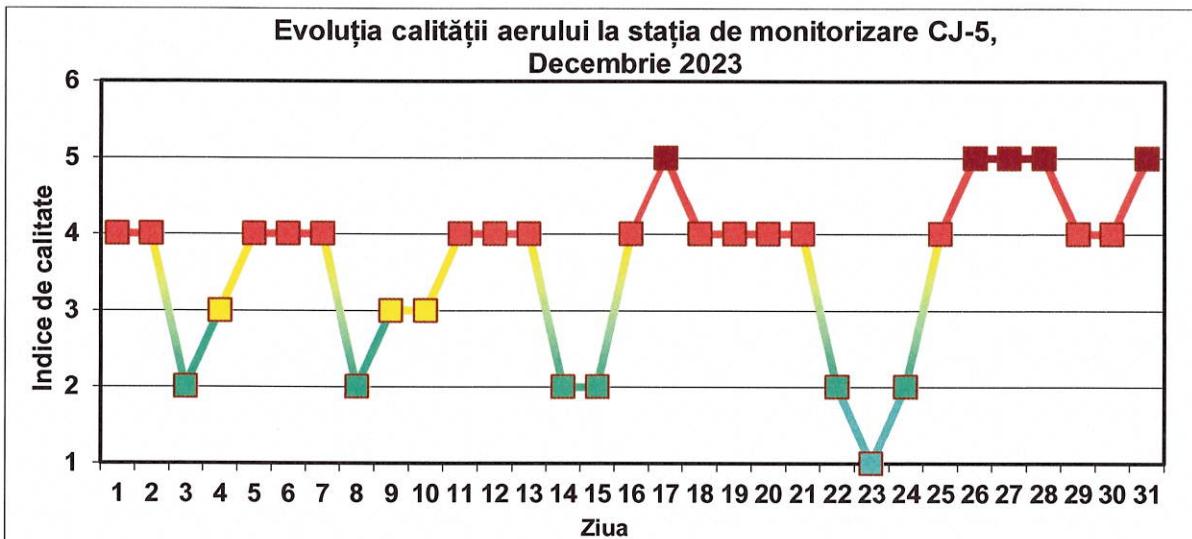

Figura nr. 1.3.4. Stația CJ-5 adresa: Str. 21 Decembrie, Dej

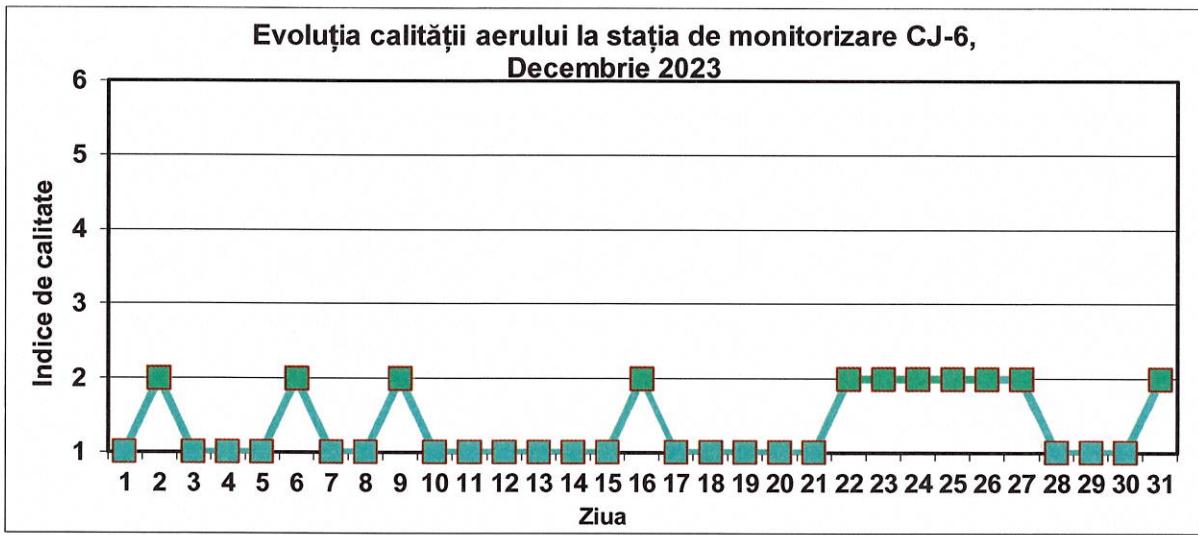

Figura nr. 1.3.5. Stația CJ-6 adresa: Str. Bisericii nr. 24, Jucu de Mijloc

2. PRECIPITAȚII

Precipitațiile atmosferice reprezintă orice formă de apă care cade din atmosferă pe pământ. Formele de precipitații sunt: ploaia, zăpada, lapovița, grindina, burnița, măzărichea.

Ploaia acidă se formează în urma combinării oxiziilor de sulf și a celor de azot cu vaporii de apă din atmosferă, rezultând acizi sulfurici și acizi azotici, care pot fi transportați la distanțe mari de locul originar producerii. Ploaia acidă este în prezent un important subiect de controversă datorită acțiunii sale pe areale largi și posibilității de a se răspândi și în alte zone decât cele inițiale formării. Printre interacțiunile sale dăunătoare se numără: erodarea structurilor, distrugerea culturilor agricole și a plantațiilor forestiere, amenințarea speciilor de animale terestre dar și acvatice, deoarece puține specii pot rezista unor astfel de condiții, deci în general distrugerea ecosistemelor.

În județul Cluj s-au stabilit 10 puncte de prelevare a precipitațiilor, amplasate în principalele localități din județ, precum: Cluj-Napoca, Turda, Câmpia-Turzii, Gherla, Dej, Huedin, Aghireșu.

Rezultatele privind monitorizarea precipitațiilor în județul Cluj, în luna decembrie 2023 sunt prezentate în tabelul 2.1:

Tabelul 2.1. Rezultatele monitorizării precipitațiilor în luna decembrie 2023 în județul Cluj

Nr. crt.	Locul prelevării	pH	Conduc-tivitate	Alcali-nitate	SO ₄ ²⁻	NO ₂ ⁻	NH ₄ ⁺	Cl ⁻	Ca ²⁺	Mg ²⁺	PO ₄ ²⁻
		unit pH	μs/cm	μEq/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
1.	Cluj-Napoca-trafic vest	6,86	20,9	0,28	2	0,76	0,67	12	9,62	2,88	0,12
2.	Cluj-Napoca-trafic est	6,96	23,5	0,24	2	0,92	0,59	10	8,02	2,88	0,11
3.	Cluj-Napoca-industrie	7,15	32,2	0,28	3	0,82	0,75	10	11,22	2,40	0,17
4.	Aghireșu-industrie	6,84	12,8	0,22	6	0,29	0,84	5	14,43	2,88	0,22
5.	Huedin-trafic	7,49	11,9	0,26	5	0,36	0,93	8	12,82	4,80	0,18
8.	Dej-centru	6,59	19,3	0,20	3	0,36	0,67	5	5,61	2,40	0,14
9.	Dej-industria+trafic	6,92	27,4	0,28	5	0,69	0,76	6	6,41	1,92	0,16

În județul Cluj, în luna decembrie 2023 nu au fost înregistrate precipitații acide.

3. RADIOACTIVITATEA

Monitorizarea radioactivității mediului se face prin supravegherea radioactivității factorilor de mediu: solul, aerul, apa și vegetație, prin măsurarea concentrației radioactive a substanțelor care „poartă” radionuclizi și care produc expunerea externă și internă a organismului. Pentru urmărirea variației în timp a concentrațiilor radioactive a substanțelor de interes pentru radioprotecție și pentru anunțarea unor creșteri semnificative, este necesar să se cunoască valorile acestor concentrații radioactive care asigură fondul natural.

Stația de Supraveghere a Radioactivității Mediului Cluj, din cadrul Agenției pentru Protecția Mediului Cluj, face parte integrantă din Rețeaua Națională de Supravegere a Radioactivității mediului.

Stația de Supraveghere a Radioactivității Mediului Cluj derulează un program standard de supraveghere a radioactivității mediului de 24 ore/zi. Acest program standard de recoltări și măsurători asigură supravegherea la nivelul județului, în scopul detectării creșterilor nivelelor de radioactivitate din mediu și realizarea avertizării/alarmării factorilor de decizie. Stația de Radioactivitate a Mediului Cluj efectuează în prezent măsurători de radioactivitate beta globală pentru toți factorii de mediu, calcule de concentrații ale radioizotopilor naturali Radon și Toron, cât și supravegherea dozelor gamma absorbite în aer.

3.1. Doza gamma

În cursul lunii decembrie 2023, s-au efectuat 742 măsuratori a dozei gamma din numărul de 744 propus, valorile înregistrate sunt prezentate în Figura 3.1.1

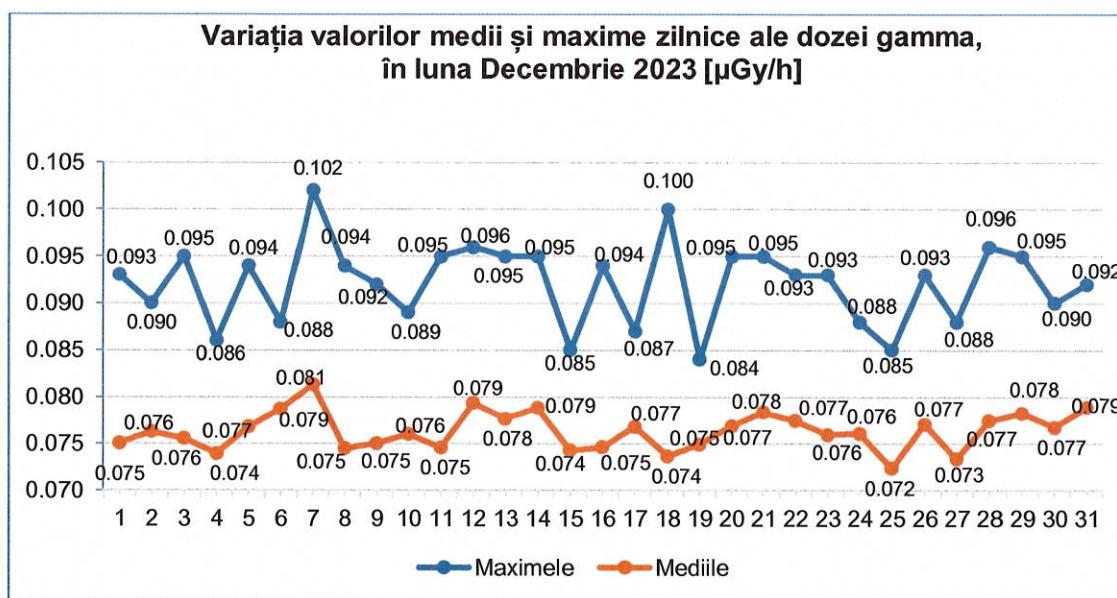

Figura nr. 3.1.1 Variația valorilor medii și maxime zilnice ale debitului dozei gamma, în luna decembrie 2023

Datele sunt preluate de către Laboratorul de Radioactivitate a Mediului din cadrul Agenției pentru Protecția Mediului Cluj, iar după validare sunt transmise Laboratorului Național de Radioactivitate a Mediului din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului.

3.2. Aerosoli atmosferici

3.2.1. Măsurări imediate

Probele de aerosoli atmosferici reprezintă principala metodă de monitorizare rapidă a radioactivității aerului atmosferic. Se efectuează 4 aspirații zilnice, datele înregistrate în luna decembrie 2023, sunt prezentate în tabelul următor:

Tabelul 3.2.1.1 Rezultatele monitorizării aerosolilor atmosferici, măsurări imediate

Aspirația	Aerosoli atmosferici		
	Valoarea maximă Bq/mc	Valoarea medie Bq/mc	Valoarea minimă Bq/mc
2-7 (3-8)	9,19	3,78	0,27
8-13 (9-14)	6,08	2,91	0,19
14-19 (15-20)	5,23	2,54	0,22
20-1 (21-2)	7,20	3,40	0,31

Variatărea valorilor zilnice a aerosolilor atmosferici, măsurări imediate, în luna decembrie 2023 este prezentată în figurile următoare:

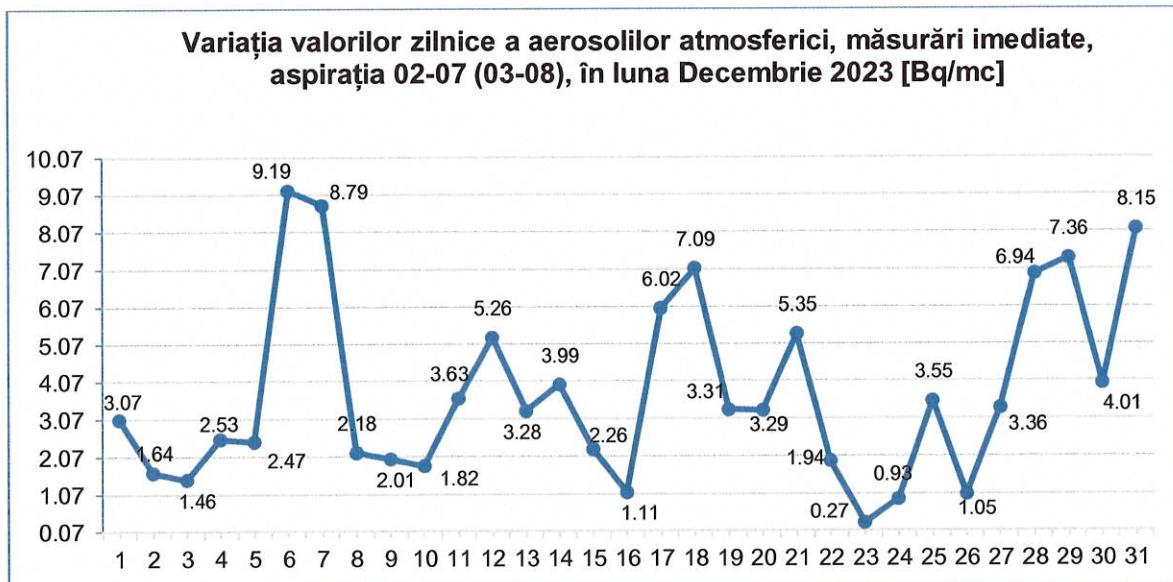

Figura nr. 3.2.1.1 - aspirația 3-8

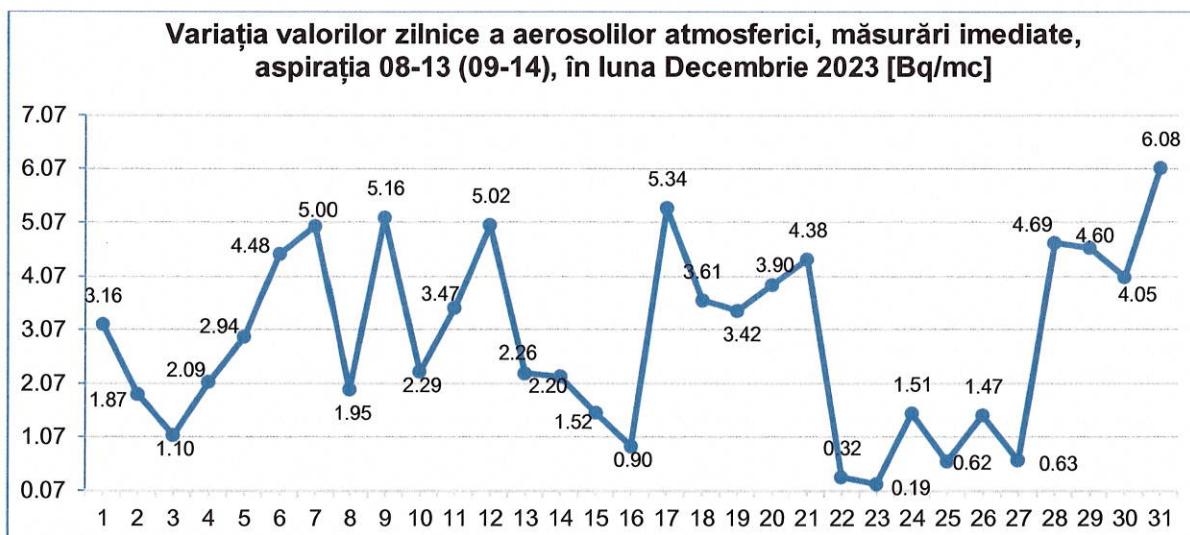

Figura nr. 3.2.1.2 - aspirația 9-14

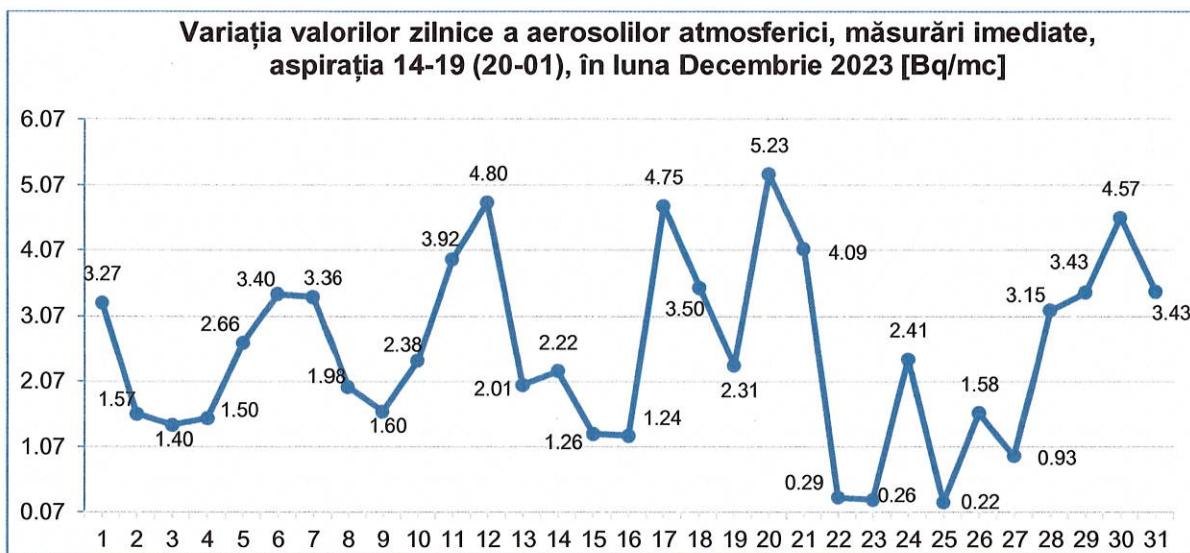

Figura nr. 3.2.1.3 - aspirația 15-20

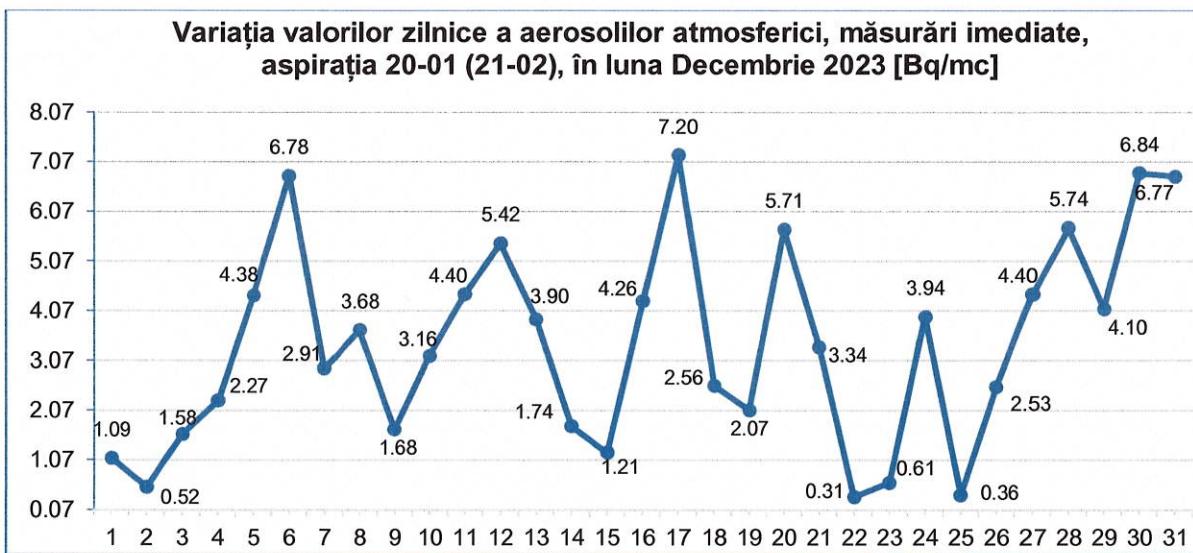

Figura nr. 3.2.1.4 - aspirația 21-02

3.2.2. Măsurări întârziate (la 20-25 ore)

Determinarea activității Radonului și Toronului, două gaze nobile radioactive emise din sol, se face printr-o metodă indirectă. Din activitatea probei de aerosoli atmosferici măsurată imediat după oprirea pompei, prin remăsurare la un interval de 20-25 ore și 5 zile, prin intermediul unui sistem de ecuații diferențiale se calculează valoarea activității Radonului și Toronului.

Din evoluția scăderii activității de aerosoli atmosferici se poate depista o anumită componentă artificială a radioactivității.

Tabelul 3.2.2.1 Rezultatele monitorizării activității Radonului și Toronului, măsurări întârziate (la 20-25 ore)

Aspirația	Valoare Radon			Valoare Toron		
	Maxima mBq/mc	Media mBq/mc	Minima mBq/mc	Maxima mBq/mc	Media mBq/mc	Minima mBq/mc
2-7(3-8)	28323,4	11608,0	672,6	317,4	108,2	22,3
8-13(9-14)	18548,6	8889,2	477,0	220,9	90,7	16,1
14-19(15-20)	16338,5	7739,2	614,3	181,7	82,1	16,8
20-1(21-2)	22302,0	10402,9	888,8	205,7	103,4	20,1

Variată valoilor zilnice a activității Radonului și Toronului, măsurări întârziate, înregistrată în luna decembrie 2023 este prezentată în figurile următoare:

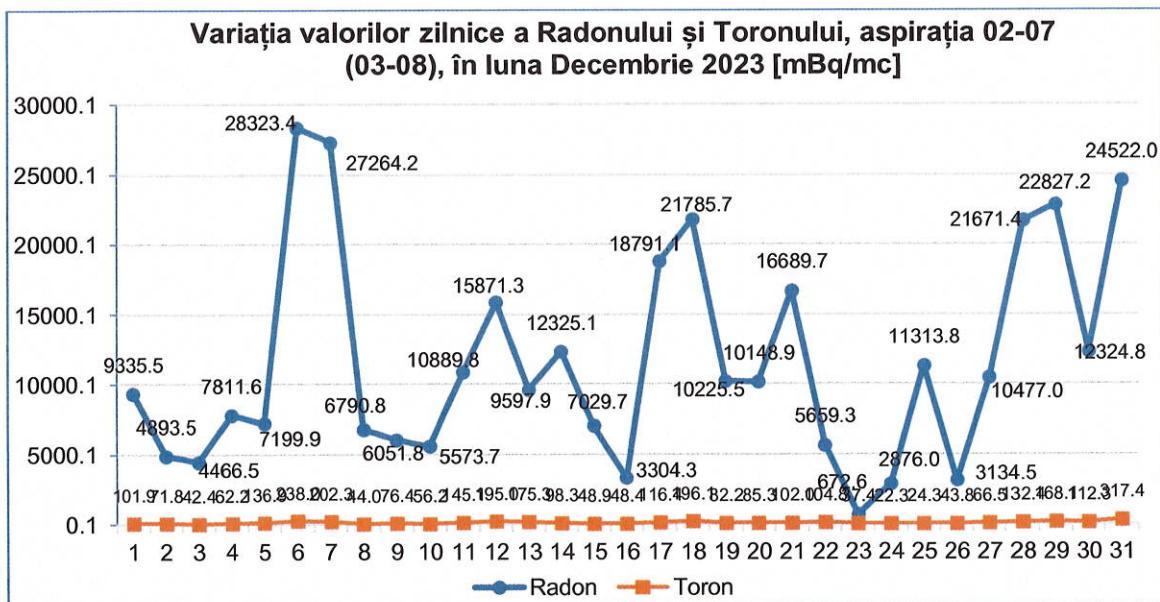

Figura nr. 3.2.2.1 - aspirația 3-8

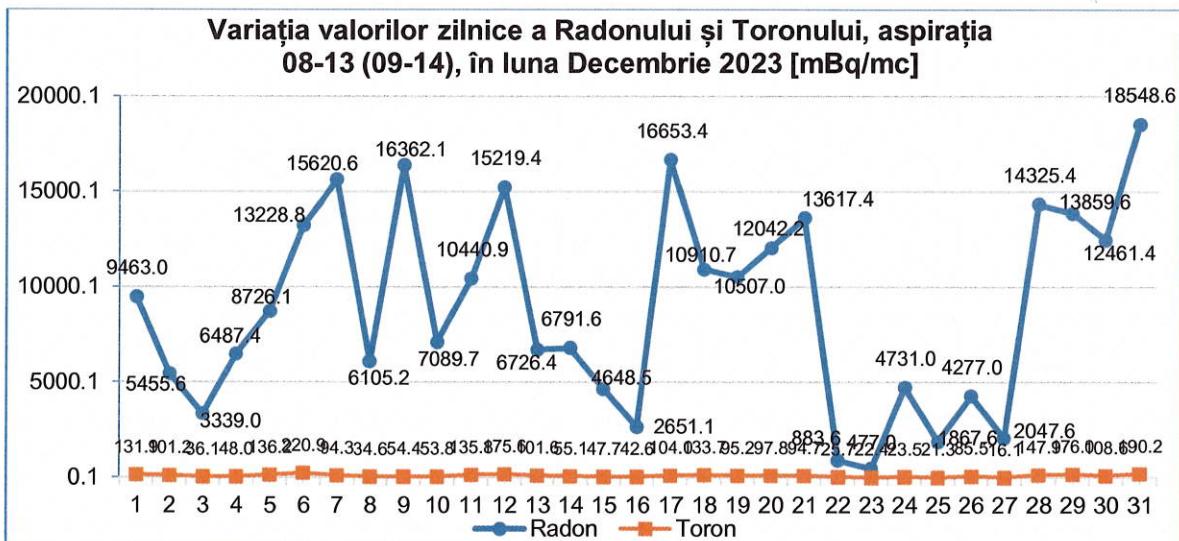

Figura nr. 3.2.2.2 - aspiratia 9-14

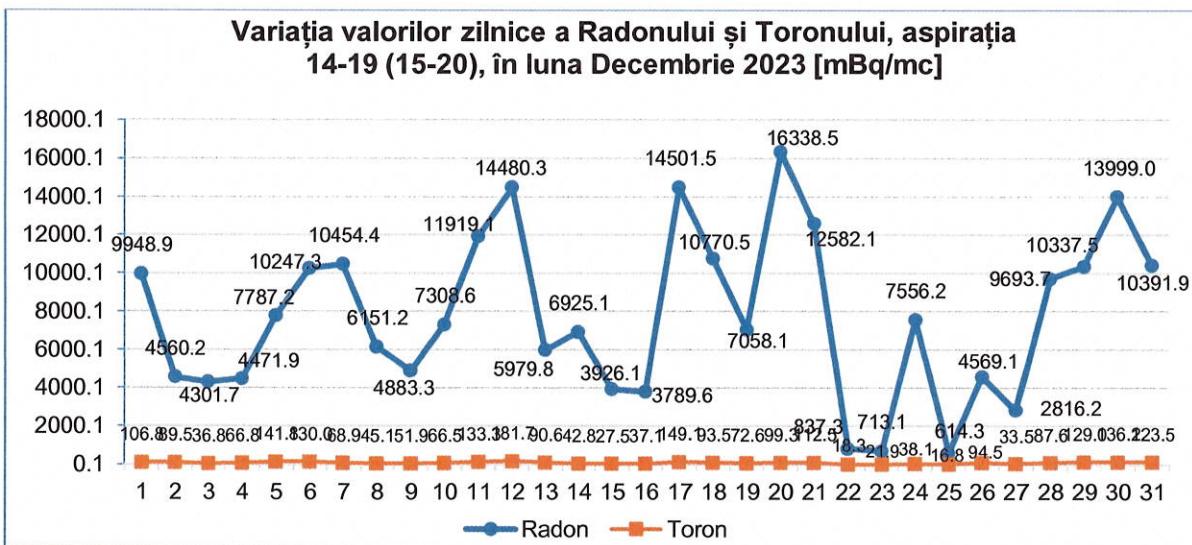

Figura nr. 3.2.2.3- aspiratia 15-20

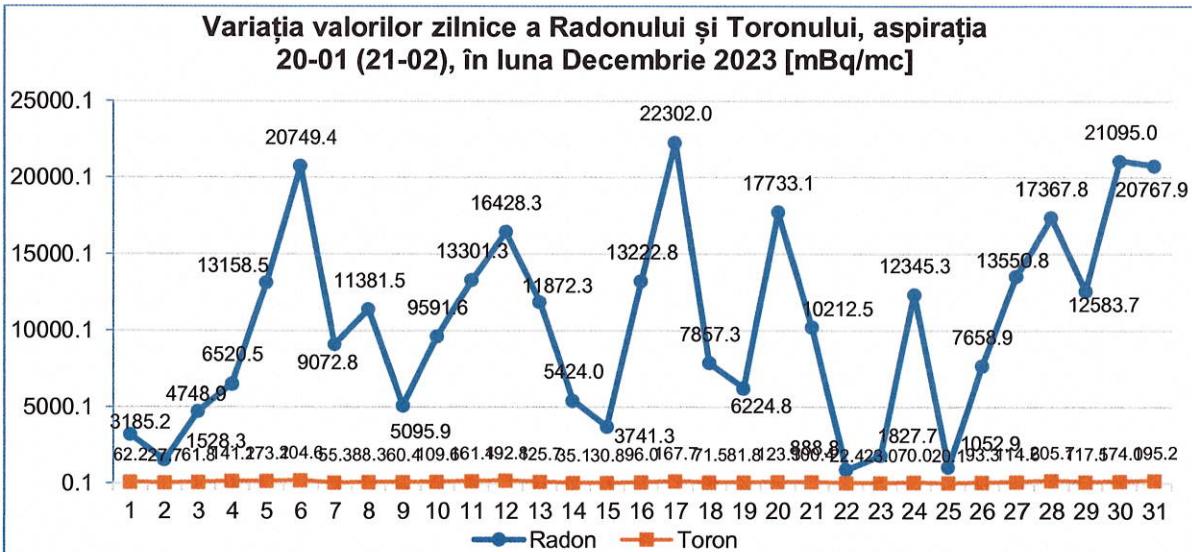

Figura nr. 3.2.2.4 - aspiratia 21-02

3.2.3. Măsurări întârziate (5 zile)

Datele înregistrate în luna decembrie 2023, sunt prezentate în tabelul următor:

Tabelul 3.2.3.1 Rezultatele monitorizării aerosolilor atmosferici, măsurări întârziate (la 5 zile)

Aspirația	Aerosoli atmosferici		
	Valoarea maximă Bq/mc	Valoarea medie Bq/mc	Valoarea minimă Bq/mc
2-7 (3-8)	24,31	7,07	5,20
8-13 (9-14)	8,70	5,88	5,16
14-19 (15-20)	10,38	6,21	5,36
20-1 (21-2)	9,04	5,82	5,29

Variatărea valorilor zilnice a aerosolilor atmosferici, măsurări la 5 zile, înregistrată în luna decembrie 2023, este prezentată în figurile următoare:

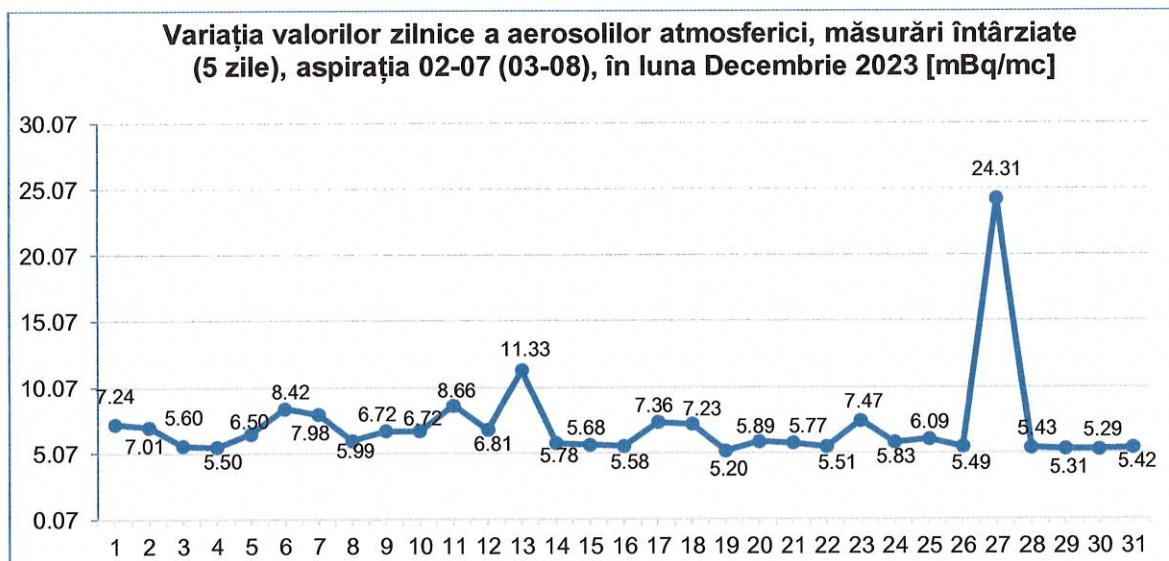

Figura nr. 3.2.3.1- aspirația 03-08

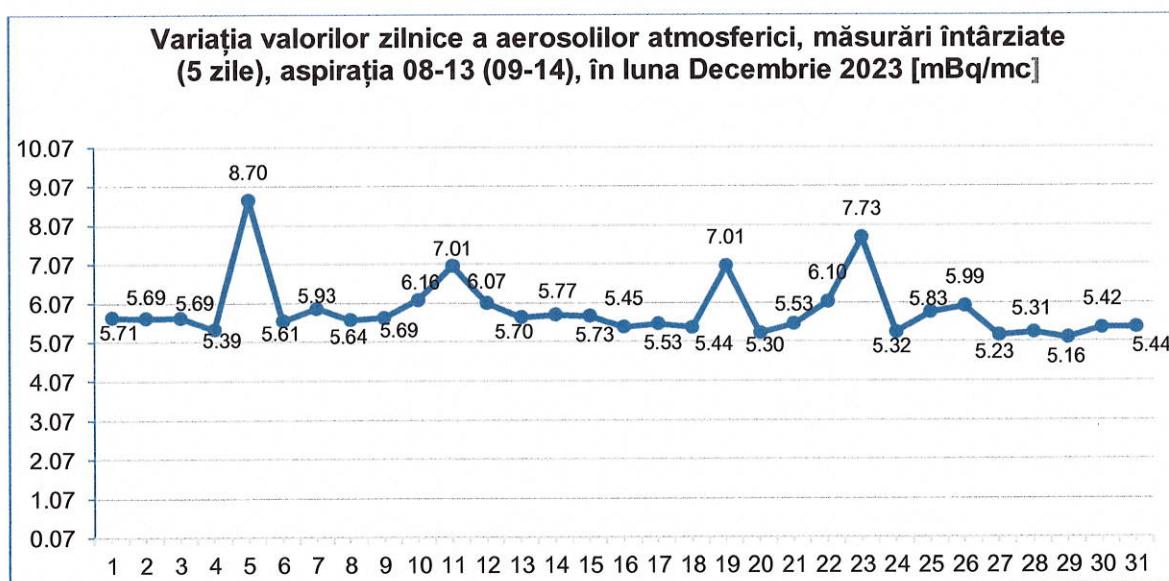

Figura nr. 3.2.3.2 - aspirația 09-14

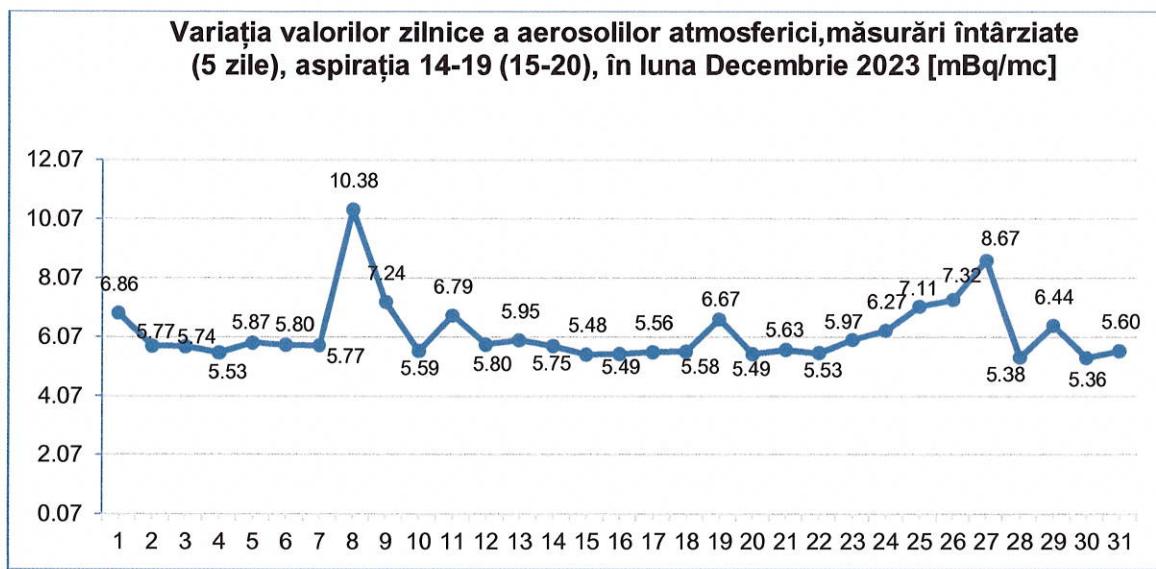

Figura nr. 3.2.3.3 – aspirația 15-20

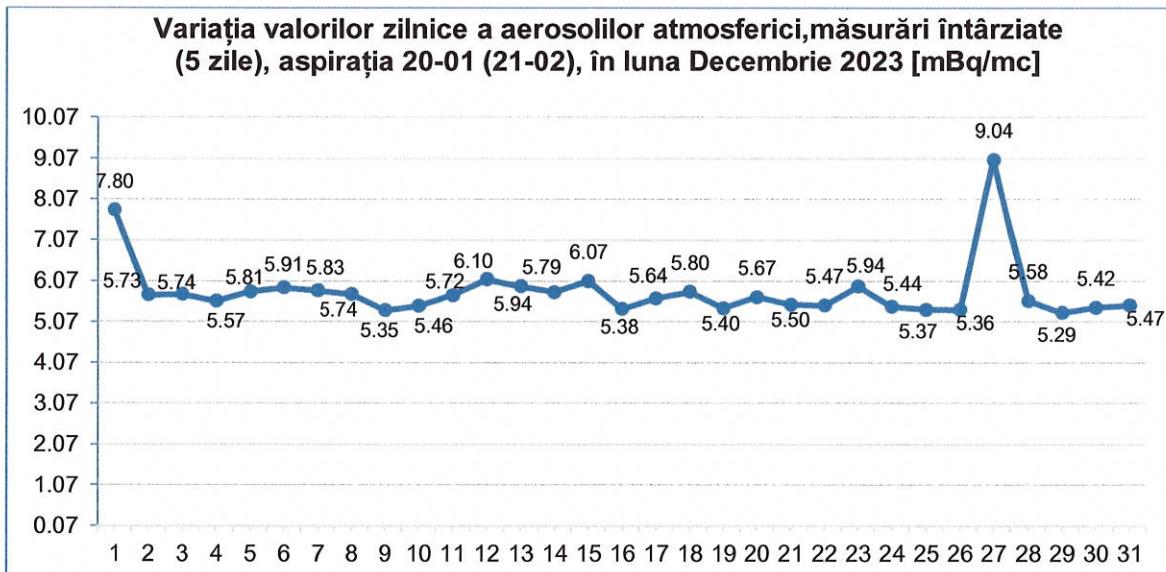

Figura nr. 3.2.3.4 - aspirația 21-02

3.3. Depunerile atmosferice totale și precipitații

Depunerile atmosferice reprezintă principalul factor de mediu în monitorizarea radioactivității, atât în situații normale, cât și în cazul accidentelor sau incidentelor nucleare.

3.3.1. Măsurări imediate – 31 probe propuse, realizate 31;

- maxima: 2,20 Bq/mp*zi
- media: 0,87 Bq/mp*zi
- minima: 0,10 Bq/mp*zi.

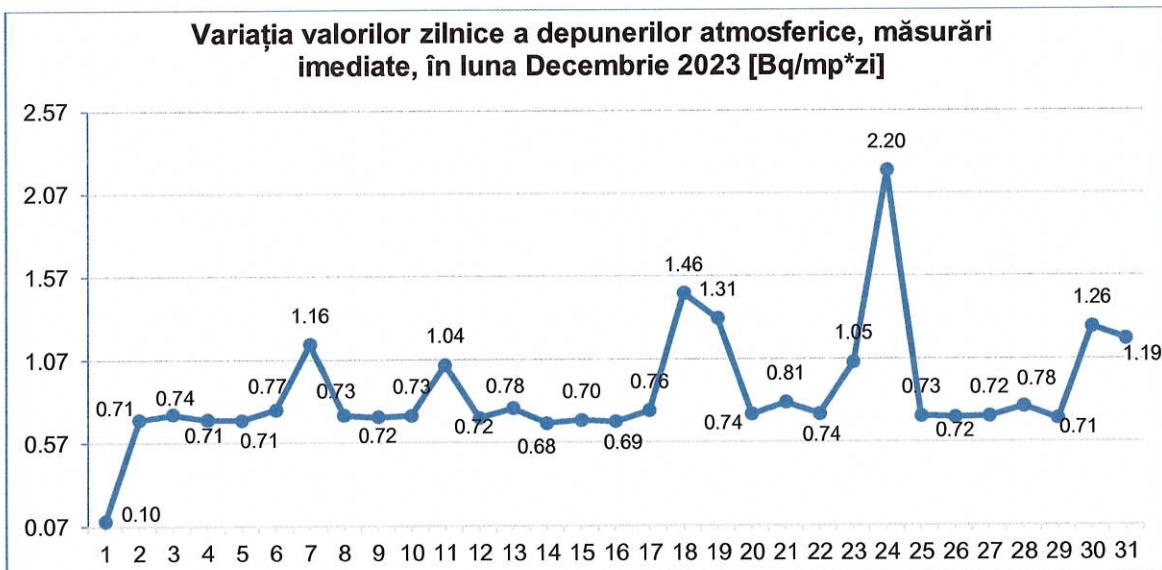

Figura nr. 3.3.1.1 Variația valorilor zilnice a depunerilor atmosferice, măsurări imediate, luna decembrie 2023 [Bq/mp*zi]

3.3.2. Măsurări întârziate (la 5 zile) – 31 probe propuse, realizate 31;

- maxima: 1,23 Bq/mp*zi
- media: 0,60 Bq/mp*zi
- minima: 0,50 Bq/mp*zi.

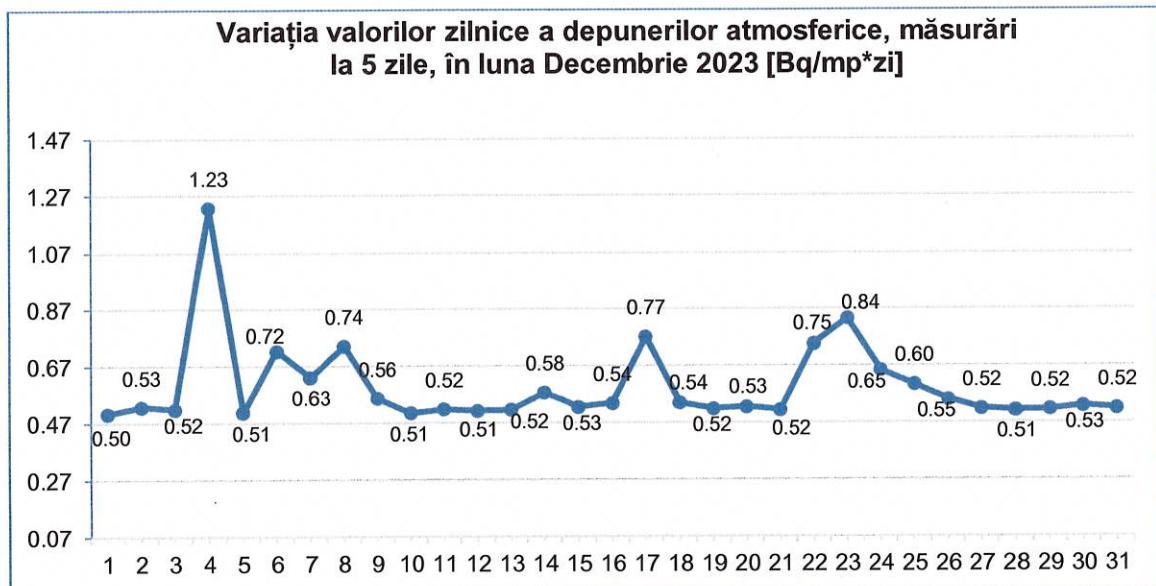

Figura nr. 3.3.2.1 Variația valorilor zilnice a depunerilor atmosferice, măsurări la 5 zile, luna decembrie 2023 [Bq/mp*zi]

3.4. Radioactivitatea apelor

Laboratorul de radioactivitate din cadrul Agenției pentru Protecția Mediului Cluj efectuează analize de radioactivitate din probele de apă de suprafață. Probele de apă recoltate din județ se supun procesului de evaporare lentă și se măsoară radioactivitatea beta globală a rezidiului obținut imediat precum și după 5 zile pentru a elibera contribuția radionuclizilor naturali, cu timp de viață scurtă.

3.4.1. Probe zilnice - din râul Someșul Mic - amonte oraș Cluj-Napoca - se efectuează măsurări zilnice ale apei brute.

3.4.1.1. Măsurări imediate

În luna decembrie 2023 au fost efectuate 31 măsurări imediate ale apei brute prelevate din râul Someșul Mic, amonte oraș Cluj-Napoca. Valorile maxima, media și minima sunt următoarele:

- maxima: 373,3 Bq/mc
- media: 224,3 Bq/mc
- minima: 205,1 Bq/mc.

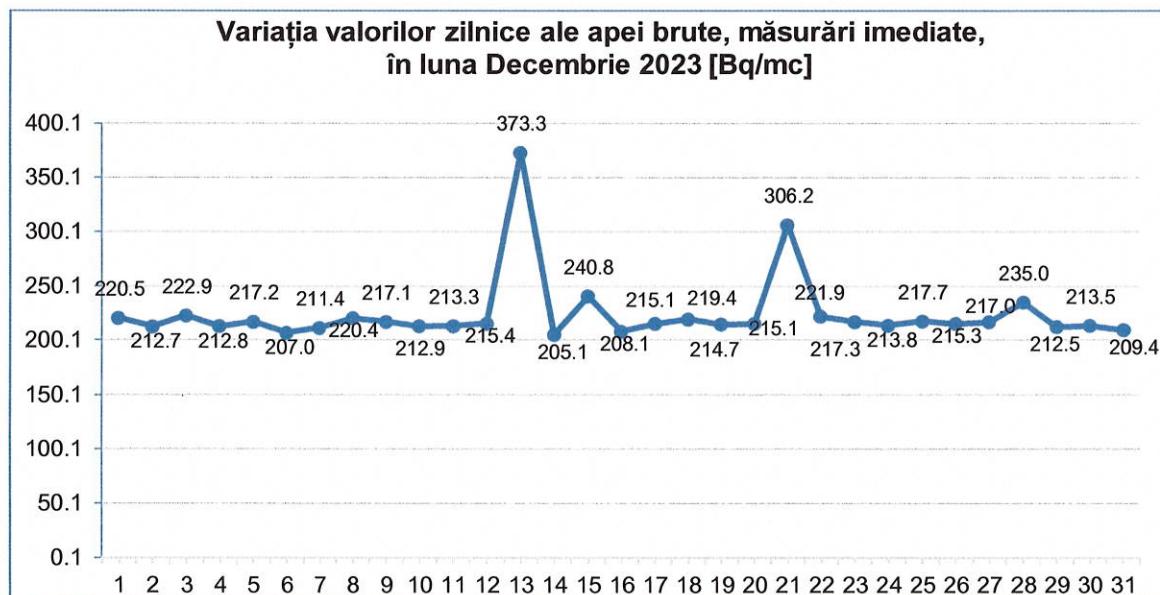

Figura nr. 3.4.1.1.1 Variația valorilor zilnice ale apei brute,
măsurări imediate, luna decembrie 2023

3.4.1.2. Măsurări întârziate (la 5 zile)

În luna decembrie 2023 au fost efectuate 31 măsurări întârziate, la 5 zile, ale apei brute prelevate din râul Someșul Mic, amonte oraș Cluj-Napoca. Valoarea maximă, medie și minimă sunt următoarele:

- maxima: 270,9 Bq/mc
- media: 163,5 Bq/mc
- minima: 147,7 Bq/mc.

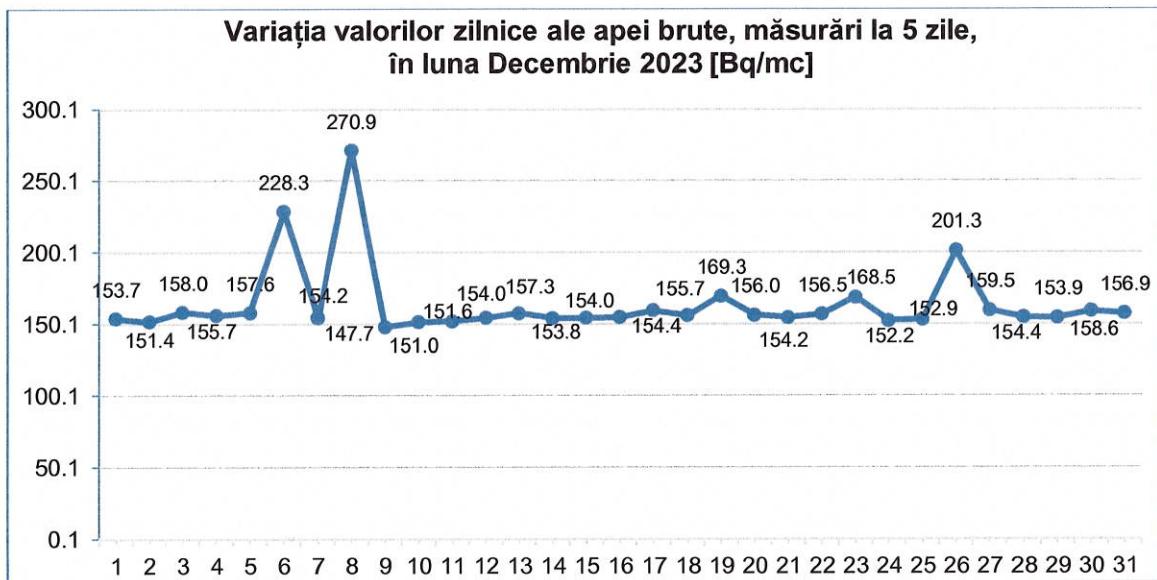

Figura nr. 3.4.1.2.1 Variația valorilor zilnice ale apei brute,
măsurări la 5 zile, luna decembrie 2023

3.4.2. Probe lunare

În luna decembrie 2023 s-au recoltat probe de apă de suprafață din următoarele puncte de monitorizare:

- Apahida (râul Someșul Mic)
- Vad (râul Someș)
- Cuzdroioara (râul Someșul Mare)
- Salatiu (râul Someșul Mic)

Au fost propuse pentru recoltare 4 probe, au fost realizate 4 probe, iar rezultatele măsurătorilor au fost următoarele:

- Apahida: 288,7 Bq/mc
- Vad: 1034,7 Bq/mc
- Cuzdroioara: 570,5 Bq/mc
- Salatiu: < 273,0 Bq/mc.

3.5 Radioactivitatea solului

În luna decembrie 2023 au fost efectuate 5 măsurări întârziate, la 5 zile, ale solului prelevat din Cluj-Napoca. Valorile maximă, medie și minimă sunt următoarele:

- maxima: 953,9 Bq/kg
- media: 833,5 Bq/kg
- minima: 685,2 Bq/kg.

3.6. Radioactivitatea vegetației

- Nu se efectuează în această perioadă.

În ceea ce privește monitorizarea radioactivității mediului, în luna decembrie 2023, toate valorile înregistrate s-au situat mult sub limitele de atenționare, avertizare și alarmare, conform Ordinului Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 1978/2010.

4. NIVELUL DE ZGOMOT

În luna decembrie 2023 măsurarea nivelului de zgomot s-a efectuat în următoarele puncte de monitorizare:

- zgomot măsurat la limita școlilor: Liceul Nicolae Bălcescu, Liceul Onisifor Ghibu și Școala Gimnazială Emil Isac din municipiul Cluj-Napoca.
- zgomot măsurat la limita parcurilor: Parcul Central, Parcul Rozelor și Parcul Gheorgheni din municipiul Cluj-Napoca.
- zgomot măsurat la limita piețelor: Piața Mărăști, Piața Mihai Viteazu și Piața IRA din municipiul Cluj-Napoca.
- zgomot măsurat la limita zonelor industriale: zona industrială TETAROM și zona industrială CUG din municipiul Cluj-Napoca.

Limita admisibilă pentru nivelul de zgomot măsurat la limita școlilor este de 75 dB, conform STAS 10009/2017 „Acustică. Limite admisibile ale nivelului de zgomot din mediul ambient”. În figura următoare este prezentată monitorizarea nivelului de zgomot la limita școlilor în luna decembrie 2023.

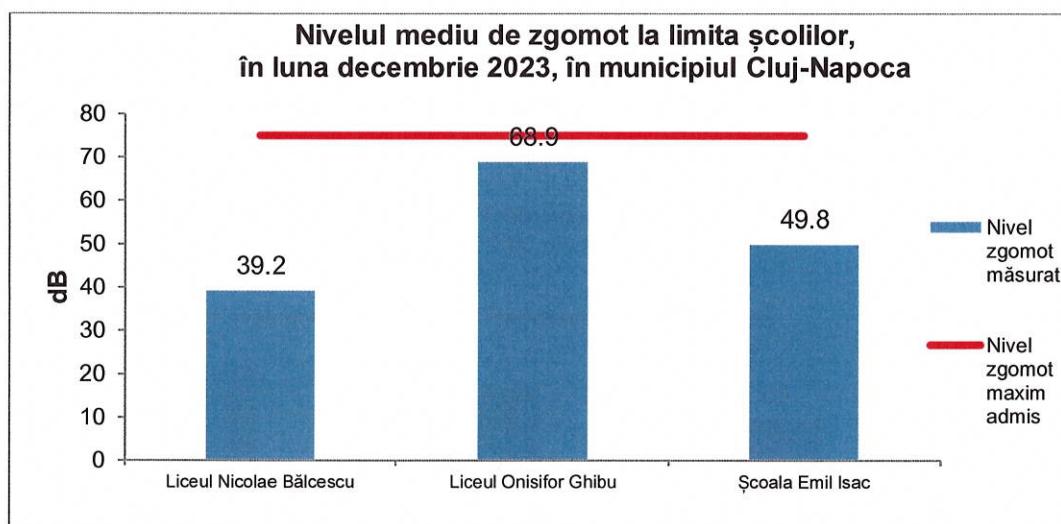

Figura 4.1. Nivelul de zgomot la limita școlilor, în luna decembrie 2023

Limita admisibilă pentru nivelul de zgomot măsurat la limita parcurilor este de 45 dB, conform STAS 10009/2017 „Acustică. Limite admisibile ale nivelului de zgomot din mediul ambient”. În figura următoare este prezentată monitorizarea nivelului de zgomot la limita parcurilor în luna decembrie 2023.

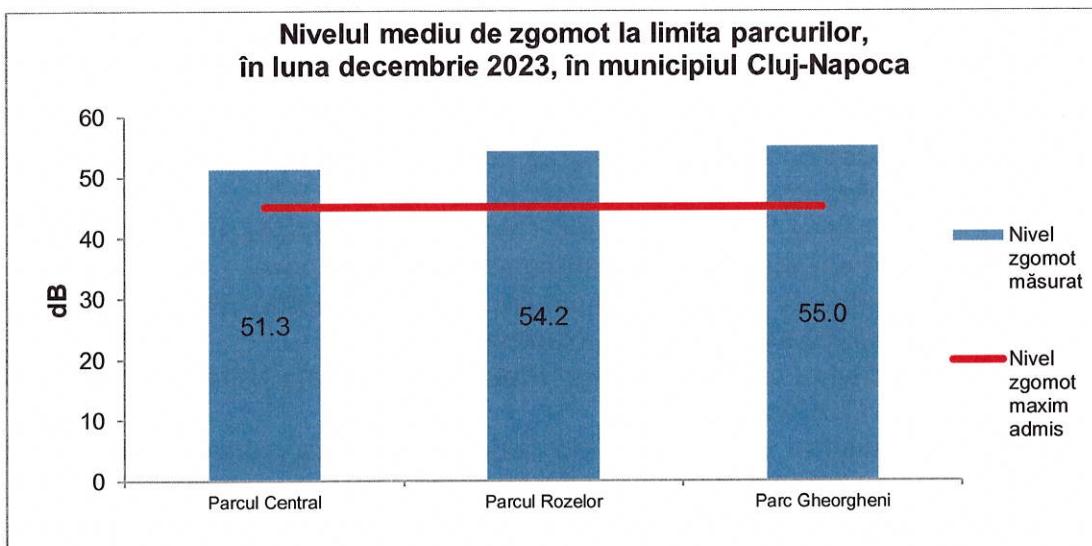

Figura 4.4. Nivelul de zgomot la limita parcurilor, în luna decembrie 2023

Depășirile valorilor limită se datorează interferențelor provocate de traficul de pe străzile adiacente parcurilor.

Limita admisibilă pentru nivelul de zgomot măsurat la limita piețelor este de 65 dB, conform STAS 10009/2017 „Acustică. Limite admisibile ale nivelului de zgomot din mediul ambient”. În figura următoare este prezentată monitorizarea nivelului de zgomot la limita piețelor în luna decembrie 2023.

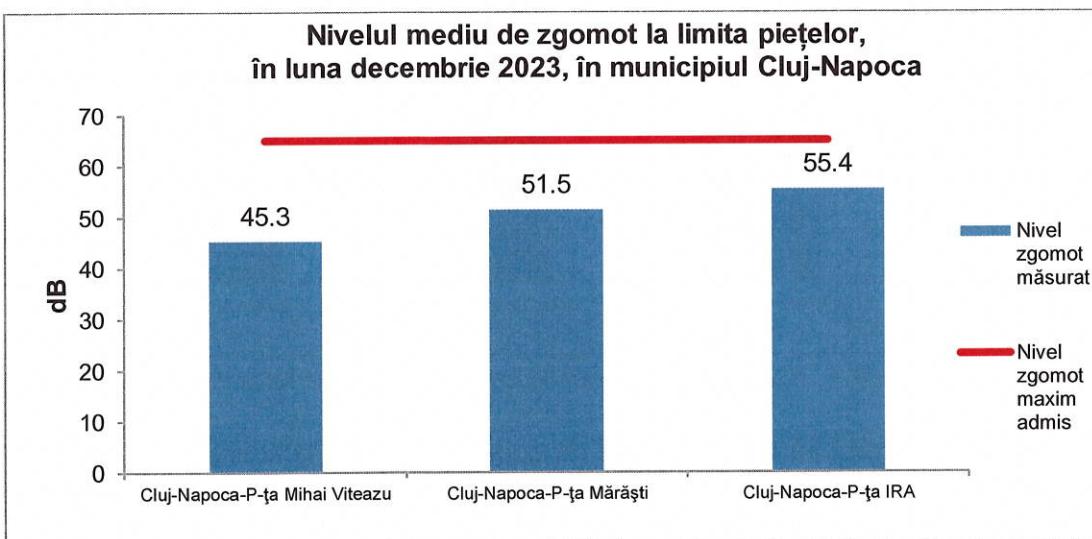

Figura 4.5. Nivelul de zgomot la limita piețelor, în luna decembrie 2023

Pentru luna decembrie, nu au fost înregistrate depășiri ale nivelului de zgomot maxim admis.

Pentru zona industrială, limita admisibilă a nivelul de zgomot este de 65 dB, conform STAS 10009/2017 „Acustică. Limite admisibile ale nivelului de zgomot din mediul ambient”. În figura următoare este prezentată monitorizarea nivelului de zgomot la limita zonelor industriale în luna decembrie 2023.

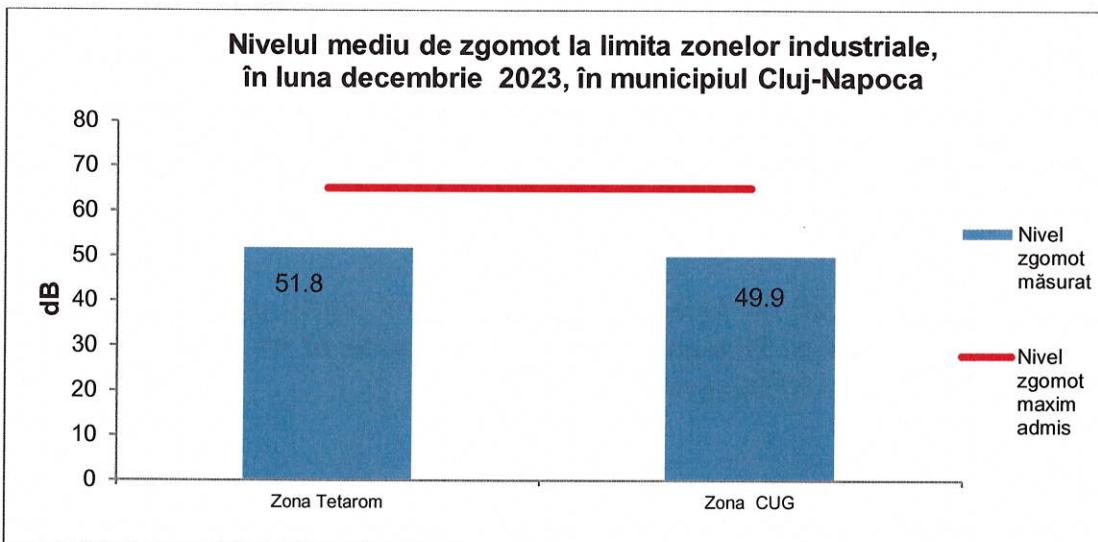

Figura 4.6. Nivelul de zgomot la limita zonelor industriale, în luna decembrie 2023

Pentru luna decembrie, nivelul maxim de zgomot admis nu a fost depășit.

5. POLUĂRI ACCIDENTALE

În decursul lunii decembrie 2023, pe teritoriul județului Cluj nu s-au înregistrat incidente sau poluări accidentale.

6. SURSE DE POLUARE

(Depășiri ale concentrațiilor maxime admise)
DECEMBRIE 2023

Datele înregistrate din monitorizarea efectuată de APM Cluj, în luna decembrie 2023 au indicat următoarele depășiri:

- În luna decembrie 2023, nivelul de zgomot la limita parcurilor, a înregistrat trei depășiri a valorii limită de 65 dB (conform STAS 10009/2017 „Acustică. Limite admisibile ale nivelului de zgomot din mediul ambient“) și se datorează interferențelor provocate de traficul de pe străzile adiacente parcurilor.

La stațiile automate de monitorizare a calității aerului s-au înregistrat următoarele depășiri:

- Pentru pulberile în suspensie - fracția PM₁₀ - s-a înregistrat un total de 19 depășiri a valorii limită zilnice de 50 µg/m³, după cum urmează:

a) La stația de monitorizare a calității aerului CJ-2, la determinările efectuate prin metoda automată, în data de 31.12.2023 a fost înregistrată o depășire de 54,97 µg/m³.

b) La stația de monitorizare a calității aerului CJ-3, la determinările efectuate prin metoda automată, s-au înregistrat 5 depășiri: în data de 06.12.2023 – 57,33 µg/m³; în data de 18.12.2023 – 61,25 µg/m³; în data de 29.30 și 30.12.2023 de 51,38 µg/m³, 61,42, respectiv de 70,48 µg/m³.

c) La stația de monitorizare a calității aerului CJ-5, la determinările efectuate prin metoda automată, s-au înregistrat 13 depășiri: în data de 5,6 și 7.12.2023 de 54,25 µg/m³, 99,56 µg/m³, respectiv 60,19 µg/m³; în data de 12.12.2023 de 51,67 µg/m³; în data de 17,18,20 și 21.12.2023 de 71,37 µg/m³, 53,40 µg/m³, 63,56 µg/m³ și 55,84 µg/m³, iar în data de 26,27,28,29 și 31 s-au înregistrat depășiri de 67,44 µg/m³, 60,26 µg/m³, 67,03 µg/m³, 57,99 µg/m³ și 67,00 µg/m³.

Avizat:
Şef Serviciu Monitorizare și Laboratoare
Ing. Rareş ZOLTAN

Întocmit,
Consilier
Ing. Cristina-Maria AVRAM